

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

เอกสารงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการทุนพัฒนานักวิจัยใหม่ ประจำปีงบประมาณ 2545

เรื่อง การบำบัดสีในน้ำทิ้งจากอุตสาหกรรมฟอกย้อม

โดยใช้พอลิเมอร์ β -Cyclodextrin

รชช ศศ.คร. สุวรรณ ไชยสิทธิ์

RCH

TD

758.5

.C65

ท869๑

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน..... 50451

วัน, เดือน, ปี..... 1.4 พ.ค. 2547

b. 113 46759

i. ....

ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อโครงการวิจัย	การบำบัดสีในน้ำทิ้งจากอุตสาหกรรมฟอกย้อมโดยใช้พอลิเมอร์ β -Cyclodextrin
หัวหน้าโครงการ	ผศ.ดร. สุวรรณ ไชยสิทธิ์ ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ประจำปี	2545

บทคัดย่อ

ในงานวิจัยนี้ได้ศึกษาถึงประสิทธิภาพในการนำพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทริน ที่เตรียมขึ้นจากการพอลิเมอไรเซชันโดยใช้ อีพิคลอโรไฮดรินเป็นสารเชื่อมโยง สำหรับใช้ในการบำบัดสีย้อมดิสเพิร์สในน้ำเสียโดยใช้เทคนิคการศึกษาแบบแบทช์ ซึ่งในการทดลองได้ศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบำบัดสีย้อมด้วยกระบวนการการเกิดเป็นสารประกอบแบบอินคลูชันซึ่งได้แก่ ปริมาณพอลิเมอร์ที่ใช้ พีเอชของสารละลายเริ่มต้น ระยะเวลาที่บีต้าไซโคลเดกซ์ทรินพอลิเมอร์สัมผัสกับน้ำเสีย ความเข้มข้นเริ่มต้นของสีย้อมในน้ำเสีย และศึกษาถึงประสิทธิภาพในการนำพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทรินกลับมาใช้ใหม่

จากการศึกษาพบว่าที่สภาวะที่เหมาะสม คือ พอลิเมอร์สูตร 30 ปริมาณ 100 มิลลิกรัม ค่าพีเอชของน้ำเสียเท่ากับ 2 ระยะเวลาสัมผัสเป็น 120 นาที ความเข้มข้นของสีย้อมดิสเพิร์สเริ่มต้นในช่วง 20 ส่วนในล้านส่วน มีค่าการดูดซับสีย้อมดิสเพิร์สในตัวอย่งน้ำเสียดังนี้ สีม่วงแดง 60.80% สีน้ำเงิน 56.96% และ สีเหลือง 43.56% และ พอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทรินสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้โดยการล้างด้วยเอทานอล เมทานอล และน้ำกลั่น

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญรูป	ณ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความสำคัญและที่มาของงานวิจัย	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 ขอบเขตการวิจัย	2
1.4 ขั้นตอนการวิจัยและดำเนินงาน	2
1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.6 แผนการดำเนินงานตลอดโครงการ	3
บทที่ 2 ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง	
2.1 สีย้อมผ้า(dyestuff)	4
2.2 การจำแนกประเภทสีย้อม	5
2.3 สีย้อมคิสเฟิร์ส	5
2.4 ลักษณะปัญหาเฉพาะตัวที่สำคัญของน้ำทิ้งจากอุตสาหกรรมฟอกย้อม	9
2.5 แนวทางการแก้ไขปัญหาจากอุตสาหกรรมฟอกย้อม	10
2.6 วิธีการบำบัดน้ำเสียจากอุตสาหกรรมฟอกย้อม	10
2.7 ไซโคลเดกซ์ทริน(Cyclodextrin)	13
2.5.1 ศัพท์เฉพาะ	14
2.5.2 การเกิดเป็นสารประกอบเชิงซ้อน(Complexation)	14
2.5.3 ปฏิกิริยาที่เกิดกับ ไซโคลเดกซ์ทริน(Reactivity)	15
2.5.4 คุณสมบัติ(Properties)	16
2.5.5 คุณสมบัติที่นำไปใช้ประโยชน์(Utilized properties)	17
2.8 อีพิคลอโรไฮดริน(Epichlorohydrin)	18
2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 การดำเนินการวิจัย	
3.1 สารเคมีที่ใช้ในการทดลอง	23
3.2 อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	23
3.3 วิธีการดำเนินการทดลอง	
-สืบค้นข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	24
-เตรียม บีต้าไซโคลเดกซ์ทรินพอลิเมอร์ (β -CD Polymer)	24
-ทดสอบประสิทธิภาพการดูดซับสี้อมด้วย β -CD Polymer	25
-ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดูดซับสี้อมคิสเพิร์ส	25
-การศึกษาประสิทธิภาพการกำจัดสี้อมคิสเพิร์สในตัวอย่างน้ำเสียจากโรงงานฟอกย้อม	27
-การศึกษาประสิทธิภาพการนำ β -CD Polymer กลับมาใช้ใหม่	28
บทที่ 4 ผลการทดลองและการวิจารณ์ผลการทดลอง	
4.1 การทดสอบประสิทธิภาพการดูดซับสี้อมของพอลิเมอร์สูตรต่างๆ	29
4.2 ผลการศึกษาปัจจัยของปริมาณพอลิเมอร์ที่ใช้ในการดูดซับสี้อมคิสเพิร์สในน้ำเสีย	30
4.3 ผลการศึกษาผลของค่าพีเอชในการดูดซับสี้อมในน้ำเสีย	32
4.4 ผลการศึกษาผลของระยะเวลาสัมผัสในการดูดซับสี้อมคิสเพิร์สในน้ำเสียด้วยพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทริน	33
4.5 ผลของค่าความเข้มข้นเริ่มต้นของน้ำเสียในการบำบัดสี้อมคิสเพิร์สในน้ำเสียโดยใช้พอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทริน	35
4.6 ผลการศึกษาประสิทธิภาพการนำพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทรินกลับมาใช้ใหม่	36
4.7 การศึกษาประสิทธิภาพการกำจัดสี้อมคิสเพิร์สในตัวอย่างน้ำเสียจากโรงงานฟอกย้อม	37
บทที่ 5 สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการทดลอง	39
5.2 ข้อเสนอแนะ	40

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	42
ภาคผนวก ข	49
ภาคผนวก ค	56
ภาคผนวก ง	64
ภาคผนวก จ	68
เอกสารอ้างอิง	69

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ประเภทของสีย้อมแบ่งตามการใช้งาน	6
2.2 แสดงส่วนผสมในน้ำเสียจากกระบวนการย้อมสีในสีที่ใช้ชนิดต่างๆ	9
2.3 แสดงประสิทธิภาพในการบำบัดน้ำเสียจากโรงงานสิ่งทอใน หน่วยการดำเนินงานและหน่วยของกระบวนการต่างๆ	12
2.4 แสดงคุณสมบัติบางประการของไซโคลเดกซ์ทริน	16
4.1 แสดงประสิทธิภาพการดูดซับสีย้อมคิสเพิร์สทั้ง 3 สีของพอลิเมอร์สูตรต่างๆ	29
4.2 แสดงประสิทธิภาพการดูดซับสีย้อมคิสเพิร์สทั้ง 3 สีที่ปริมาณพอลิเมอร์ค่าต่างๆ	30
4.3 แสดงผลค่าพีเอชที่มีต่อค่าดูดซับสีย้อมคิสเพิร์สของพอลิเมอร์ทั้ง 3 สี	32
4.4 แสดงผลของค่าระยะเวลาสัมผัส(นาท)ที่มีต่อปริมาณการดูดซับสีย้อมคิสเพิร์ส ของพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทริน	33
4.5 แสดงผลของความเข้มข้นเริ่มต้นของสีย้อมคิสเพิร์สในน้ำเสียต่อประสิทธิภาพ การบำบัดด้วยพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทริน	35
4.6 แสดงประสิทธิภาพการกำจัดสีย้อมคิสเพิร์สในน้ำเสียตัวอย่างจากโรงงานฟอกย้อม	37
6.1 ค่าความเข้มข้นสารละลายสีย้อมคิสเพิร์สชนิดสีเหลืองมาตรฐานกับค่าการดูดกลืนแสง	42
6.2 แสดงปริมาณการดูดซับสีเหลืองของพอลิเมอร์สูตรต่างๆ	43
6.3 ข้อมูลผลการศึกษาประสิทธิภาพการดูดซับสีย้อมสีเหลืองตามปริมาณพอลิเมอร์ที่ใช้	44
6.4 ข้อมูลผลการศึกษาประสิทธิภาพการดูดซับสีย้อมสีเหลืองที่ค่าพีเอชต่าง	45
6.5 แสดงข้อมูลผลการศึกษาระยะเวลาสัมผัสที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบำบัด สีย้อมคิสเพิร์สสีเหลืองในน้ำเสีย	46
6.6 แสดงข้อมูลผลการศึกษาความเข้มข้นเริ่มต้นของสีย้อมคิสเพิร์สสีเหลือง ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบำบัดสีย้อมคิสเพิร์สในน้ำเสีย	47
6.7 แสดงข้อมูลผลการนำพอลิเมอร์นำกลับมาใช้ดูดซับสีเหลืองใหม่	48
6.8 ค่าความเข้มข้นสารละลายสีย้อมคิสเพิร์สชนิดสีแดงม่วงมาตรฐานกับค่าการดูดกลืนแสง	49
6.9 แสดงปริมาณการดูดซับสีแดงม่วงของพอลิเมอร์สูตรต่างๆ	50
6.10 ข้อมูลผลการศึกษาประสิทธิภาพการดูดซับสีย้อมสีแดงม่วงตามปริมาณพอลิเมอร์ที่ใช้	51

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
6.11 แสดงข้อมูลผลการศึกษาผลของค่าพีเอชต่อประสิทธิภาพการดูดซับ สีย้อมดิสเพิร์สสีแดงม่วงในน้ำเสีย	52
6.12 แสดงข้อมูลผลการศึกษาระยะเวลาสัมพัทธ์ที่มีผลต่อประสิทธิภาพ การบำบัดสีย้อมดิสเพิร์สสีแดงม่วงในน้ำเสีย	53
6.13 แสดงข้อมูลผลการศึกษาความเข้มข้นเริ่มต้นของสีย้อมดิสเพิร์สสีแดงม่วง ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบำบัดสีย้อมดิสเพิร์สในน้ำเสีย	54
6.14 แสดงข้อมูลจากการทดลองการนำพอลิเมอร์น้ำกลับมาใช้ดูดซับสีแดงม่วงใหม่	55
6.15 ค่าความเข้มข้นสารละลายสีย้อมดิสเพิร์สชนิดสีน้ำเงินมาตรฐาน กับ ค่าการดูดกลืนแสง	56
6.16 แสดงปริมาณการดูดซับสีน้ำเงินของพอลิเมอร์สูตรต่างๆ	58
6.17 แสดงข้อมูลผลการศึกษาประสิทธิภาพการดูดซับสีย้อมสีน้ำเงินตามปริมาณ พอลิเมอร์ที่ใช้	59
6.18 แสดงข้อมูลผลการศึกษาผลของค่าพีเอชต่อประสิทธิภาพการดูดซับ สีย้อมดิสเพิร์สสีน้ำเงินในน้ำเสีย	60
6.19 แสดงข้อมูลผลการศึกษาระยะเวลาสัมพัทธ์ที่มีผลต่อประสิทธิภาพ การบำบัดสีย้อมดิสเพิร์สสีน้ำเงินในน้ำเสีย	61
6.20 แสดงข้อมูลผลการศึกษาความเข้มข้นเริ่มต้นของสีย้อมดิสเพิร์สสีน้ำเงิน ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบำบัดสีย้อมดิสเพิร์สในน้ำเสีย	62
6.21 แสดงข้อมูลผลการนำพอลิเมอร์น้ำกลับมาใช้ดูดซับสีน้ำเงิน	63
6.22 แสดงข้อมูลค่าการดูดกลืนแสงในช่วง 200 – 600 นาโนเมตร ของตัวอย่างน้ำเสียจากโรงงานฟอกย้อม	64
6.23 แสดงข้อมูลค่าการดูดกลืนแสงในช่วง 200 – 600 นาโนเมตร ของตัวอย่างน้ำเสียจากโรงงานฟอกย้อมที่เจือจางมา 50%	64
6.24 แสดงค่าการดูดกลืนแสงของตัวอย่างน้ำเสียจาก โรงฟอกย้อมที่ผ่านการดูดซับ ด้วยพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทริน	65
6.25 แสดงข้อมูลค่าการดูดกลืนแสงในช่วง 200 – 600 นาโนเมตร ของตัวอย่างน้ำเสียที่ 2 จาก โรงงานฟอกย้อม	65

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
6.26 แสดงค่าการดูดกลืนแสงของตัวอย่างน้ำเสียจากโรงฟอกย้อมที่ 2 ผ่านการดูดซับ ด้วยพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทริน	66
6.27 แสดงข้อมูลค่าการดูดกลืนแสงในช่วง 200 – 600 นาโนเมตร ของตัวอย่างน้ำเสียที่ 3 จากโรงงานฟอกย้อม	66
6.28 แสดงค่าการดูดกลืนแสงของตัวอย่างน้ำเสียจากโรงฟอกย้อมที่ 3 ผ่านการดูดซับ ด้วยพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทริน	67
6.29 แสดงอัตราส่วนระหว่าง บีต้าไซโคลเดกซ์ทริน กับ อีพิคลอโรไฮดริน	68

สารบัญรูป

	หน้า
แผนภาพที่	
2.1 ลีกลุ่มเอ โซ	8
2.2 ลีกลุ่มแอนทราควิโนน	8
2.3 แสดงลักษณะ โครงสร้างโมเลกุลของไซโคลเดกซ์ทริน	13
4.1 แสดงประสิทธิภาพการดูดซับสีย้อมคิสเพิร์สทั้ง 3 สีของพอลิเมอร์สูตรต่างๆ	29
4.2 แสดงปริมาณพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทรินที่มีผลต่อการดูดซับสีย้อมคิสเพิร์สทั้ง 3 สี	31
4.3 แสดงผลของค่าพีเอชที่มีต่อประสิทธิภาพการดูดซับสีย้อมคิสเพิร์สในน้ำเสีย	32
4.4 แสดงผลของค่าระยะเวลาสัมผัส (นาท) ที่มีต่อปริมาณการดูดซับสีย้อมคิสเพิร์สของพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทริน	34
4.5 แสดงผลของความเข้มข้นเริ่มต้นของสีย้อมคิสเพิร์สทั้งสามสีต่อปริมาณการดูดซับสีย้อมคิสเพิร์สของพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทริน	35
4.6 แสดงประสิทธิภาพการดูดซับสีย้อมคิสเพิร์สของพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทรินที่นำกลับมาใช้ใหม่	36
4.7 แสดงประสิทธิภาพการกำจัดสีย้อมคิสเพิร์สในน้ำเสียตัวอย่างจากโรงงานฟอกย้อม	38
6.1 แสดงกราฟมาตรฐานระหว่างค่าการดูดกลืนแสง กับความเข้มข้นของสีย้อมคิสเพิร์สสีเหลือง	43
6.2 แสดงกราฟมาตรฐานระหว่างค่าการดูดกลืนแสง กับความเข้มข้นของสีย้อมคิสเพิร์สสีแดงม่วง	50
6.3 แสดงกราฟมาตรฐานระหว่างค่าการดูดกลืนแสง กับความเข้มข้นของสีย้อมคิสเพิร์สน้ำเงิน	57

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของงานวิจัย

เนื่องจากปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่าภาคอุตสาหกรรมมีบทบาทที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปเป็นอุตสาหกรรมที่สามารถทำรายได้เป็นลำดับต้นให้กับประเทศ[2] และอุตสาหกรรมฟอกย้อมก็เป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อการผลิตวัตถุดิบป้อนอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูป โดยเฉพาะ กระบวนการฟอกย้อมซึ่งเป็นขั้นตอนที่สามารถช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์สิ่งทอไทยได้เป็นอย่างมาก ขณะเดียวกันก็เป็นกระบวนการที่ใช้น้ำมาก และน้ำที่ใช้ส่วนใหญ่จะถูกปล่อยกลับออกมาในรูปน้ำทิ้ง ซึ่งมีพวกสารเคมีของสีย้อมที่ใช้ในกระบวนการผลิตปะปนออกมาด้วยซึ่งหากไม่มีการบำบัดก็จะเป็นต้นกำเนิดของมลภาวะทางน้ำกับสิ่งแวดล้อม

อุตสาหกรรมฟอกย้อมเป็นอุตสาหกรรมที่มีการใช้น้ำมาก โดยในการฟอกย้อมผ้า 1 กิโลกรัมจะต้องใช้น้ำโดยเฉลี่ยถึง 50 - 100 ลิตรและน้ำที่ใช้ ส่วนใหญ่จะถูกปล่อยกลับออกมาเป็นน้ำทิ้งในโรงงานฟอกย้อมขนาดกลาง จะมีน้ำทิ้งโดยเฉลี่ยประมาณ 1,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน น้ำทิ้งที่ออกจากโรงงานฟอกย้อมดังกล่าวนี้จะมีพวกสารเคมีสีย้อมที่ใช้ในกระบวนการผลิตปะปนออกมาด้วย ซึ่งหากโรงงานมีการปล่อยน้ำทิ้งไปโดยไม่มีการบำบัด ก็จะเป็นการไปเพิ่มมลภาวะทางน้ำกับสิ่งแวดล้อม รัฐบาลโดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม ได้มีการออกกฎหมายควบคุมคุณภาพของน้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรม ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2539[1] ส่วนหนึ่งกำหนดคุณลักษณะของน้ำทิ้งที่ระบายออกจากโรงงานไว้ดังนี้ บีโอดี ที่อุณหภูมิ 20 องศาเซลเซียสเวลา 5 วัน ไม่มากกว่า 20 มก./ล.

สารแขวนลอย ไม่มากกว่า 50 มก./ล.

ความเป็นกรด - ด่าง (pH) 5.5 - 9

สี ต้องไม่เป็นที่พึงรังเกียจ

พัชรียา ฉัตรเท[2] กล่าวว่ากระบวนการที่ใช้ในการย้อมผ้ามีหลายขั้นตอน ซึ่งแต่ละขั้นตอนก็จะให้ความสกปรกที่ออกมากับน้ำในปริมาณแตกต่างกัน เช่น การลงแป้ง การขจัดสิ่งสกปรก การฟอกขาว และการย้อมสี เป็นต้น โดยน้ำเสียส่วนใหญ่จะมาจากกระบวนการย้อมสี สีย้อมที่ใช้กันในโรงงานฟอกย้อมมักจะเป็นสารประกอบเชิงซ้อนที่มีสูตร โครงสร้างขนาดใหญ่

และซับซ้อนและมักเป็นสารประกอบที่มีพิษ เมื่อถูกระบายลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะแล้วนอกจากจะเป็นที่รังเกียจของผู้พบเห็นแล้วยังมีอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตต่างๆที่อาศัยในน้ำทั้งทางตรง และทางอ้อม และอนุภาคของสีย้อมบางชนิดจะไปขัดขวางการกระจายของแสง ทำให้สมดุลของระบบนิเวศวิทยาเปลี่ยนไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อทดสอบหาสภาวะที่เหมาะสมต่อการดำเนินการทดลองการกำจัดสีย้อมคิสเพิร์สในน้ำเสียด้วยพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทริน (β -CDP)
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการกำจัดสีย้อมคิสเพิร์สในน้ำเสียจากโรงงานฟอกย้อมด้วย β -CDP
3. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการนำพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทรินกลับมาใช้ใหม่

1.3 ขอบเขตการวิจัย

1. สังเคราะห์ β -CDP ในอัตราส่วนของ Epi/ β -CD ที่ค่าต่างๆ เพื่อหาสูตรที่เหมาะสมในการดำเนินการทดลองพร้อมกับการทดสอบประสิทธิภาพในการกำจัดของ β -CDP ที่ได้
2. ทำการศึกษาเพื่อหาสภาวะที่เหมาะสมในการดำเนินการทดลองโดยแปรค่า
  - ปริมาณพอลิเมอร์ที่ใช้ในช่วง 10 50 100 150 200 mg.
  - ระยะเวลาสัมผัสเป็น 5 10 30 60 120 180 และ 240 นาที
  - พีเอช เป็น 2 4 7 และ 10
  - ความเข้มข้นเริ่มต้นของสีย้อมในช่วง 10-100 ppm.
3. ทำการทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพในการบำบัดสีย้อมคิสเพิร์สจากปัจจัยที่ได้เหมาะสมจากข้อ 2
4. นำพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทรินที่ผ่านการทดลองในข้อที่ 3 มาทำการทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพในการนำพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทรินกลับมาใช้ใหม่

1.4 ขั้นตอนการวิจัยและดำเนินงาน

1. สังเคราะห์ β -CDP
2. ทดสอบประสิทธิภาพการบำบัดสี้อมดิสเพิร์สในน้ำเสียของ β -CDP ที่ได้จากข้อ 1
3. ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบำบัด

โดยปัจจัยที่ทำการศึกษาได้แก่

-ปริมาณพอลิเมอร์ที่ใช้เป็น 10 50 100 150 200 mg.

-ระยะเวลาสัมผัสเป็น 5 10 30 60 120 180 240 นาที

-พีเอช 2 4 7 และ 10

-ความเข้มข้นเริ่มต้นของสี้อมในช่วง 10- 100 ppm.

4. นำค่าที่เหมาะสมที่สุดในแต่ละปัจจัยมาทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพในการบำบัดสี้อม
5. นำพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทรินที่ผ่านการทดลองในข้อที่ 4 มาทำการทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพในการนำพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทรินกลับมาใช้ใหม่
6. สรุปและวิจารณ์ผลการทดลอง

1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงตัว β -CDP ที่เหมาะสมต่อการดำเนินการทดลอง
2. ทราบถึงสภาวะที่เหมาะสมในการดำเนินการทดลอง
3. ทราบถึงประสิทธิภาพในการบำบัดสี้อมและประสิทธิภาพในการนำพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทรินกลับมาใช้ใหม่
4. ข้อมูลที่ได้สามารถนำไปประยุกต์เพื่อใช้ในการกำจัดสี้อมในโรงงานอุตสาหกรรมฟอกย้อม

บทที่ 2

ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง

2.1 สีย้อมผ้า (dyestuff)[1,3,4]

สีย้อมได้ช่วยเพิ่มคุณค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์มากกว่าราคาของผลิตภัณฑ์ และก็บ่อยครั้งที่สีของผลิตภัณฑ์จะเป็นสาเหตุสำคัญในการตัดสินใจซื้อสินค้าของผู้บริโภค สีบางชนิดจะมีการใช้เฉพาะด้าน เช่น สีไวแสงหรือไวต่อความร้อนสำหรับพิมพ์กระดาษหรือโปสเตอร์ โดยทั่วไปสีของผลิตภัณฑ์จะมีส่วนช่วยให้ผู้ซื้อเลือกซื้อสินค้าตามความต้องการ

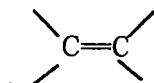
โครงสร้างโมเลกุลของสีย้อมจะมีความยุ่งยากซับซ้อนมาก และสีย้อมจะต้องมีสมบัติให้สีเกิดขึ้นอย่างถาวร สีย้อมทุกตัวจะต้องมีหมู่ฟังก์ชันที่ไม่อิมตัวบางส่วนของโมเลกุลของสีย้อมจะเป็นส่วนวงอะโรมาติกส์

สีย้อมประกอบด้วยโครงสร้างที่ทำให้เกิดสีเรียกว่า โครโมเจน (chromogen) ซึ่งเป็นตัวรับอิเล็กตรอนส่วนของโมเลกุลที่ทำให้สีย้อมมีสมบัติทางการละลาย และมีสมบัติในการย้อมติดสี ซึ่งเรียกว่า ออกโซโครม (auxochrome) ซึ่งเป็นตัวให้อิเล็กตรอน โครงสร้างของสีย้อมจะประกอบด้วยทั้งสองส่วนร่วมกัน

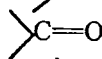
โครโมเจน (chromogen) เป็นส่วนของโครงสร้างอะโรมาติกส์ ซึ่งเป็นในโมเลกุลของสีย้อมและหมู่ที่ให้สีซึ่งเรียกโดยทั่วไปว่าโครโมฟอร์ (chromophore) และโครโมฟอร์เป็นหมู่ฟังก์ชันหลักที่ให้สีโดยการดูดกลืนแสงในช่วงคลื่นแสงที่มองเห็น (visible spectrum) และหมู่โครโมฟอร์ที่มีอยู่ในโมเลกุลของสีย้อมโดยทั่วไปมีดังนี้

1. หมู่ไนโตรโซ $-N=O$ หรือ $=N-OH$
2. หมู่ไนโตร $-NO_2$ หรือ $=NOOH$
3. หมู่เอโซ $-N=N-$

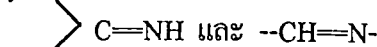
4. หมู่เอทิลีน

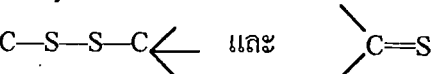
5. หมู่คาร์บอนิล

6. หมู่คาร์บอนิล-ไนโตรเจน

7. หมู่คาร์บอน-ซัลเฟอร์

หมู่ฟังก์ชันดังกล่าวจะเพิ่มความสามารถในการเกิดสีให้แก่สารประกอบอะโรมาติกโดยเปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มการดูดซับสีในช่วงคลื่นของการมองเห็น หมู่โครโมฟอร์สามารถจะใช้เป็นพื้นฐานในการจำแนกชนิดของสีย้อมด้วยโมเลกุลของสีย้อมบางตัวจะลดความเข้มของสีหมู่

โครโมฟอร์ในโมเลกุลของสีย้อมอิมตัวหมู่ออกโซโครมซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในโมเลกุลของสีย้อม และจะเป็นหมู่ที่ทำให้เกิดการยึดติดกับวัสดุที่ทำการย้อมสี ตัวอย่างวัสดุที่ทำการย้อมสีก็คือ เส้นใยสังเคราะห์หรือเส้นใยธรรมชาติ โดยทั่วไปแล้วจะมีหมู่ฟังก์ชัน ได้แก่ $-NH_2$ $-OH$ $-NR_2$ $-COOH$ $-SO_3H$ และจะเกิดปฏิกิริยาได้แก่กับโมเลกุลของสีย้อม

2.2 การจำแนกประเภทของสีย้อม [1]

การจำแนกสีย้อมมีหลายระบบด้วยกันเช่น การจำแนกตามแหล่งกำเนิด ตามกลุ่มเคมี ภายในโครงสร้าง หรือการใช้งาน ระบบที่ใช้กันมากในปัจจุบันเป็นระบบที่ใช้ดัชนีสีที่แบ่งตามการใช้งานดังนี้

- สีแอซิก (acid)
- สีแอโซอิก (azoic or naphthol)
- สีเบสิก (basic or cationic)
- สีไดเรกต์ (direct)
- สีดิสเพิร์ส (dispersed)
- สีมอร์แดนต์ (Mordant)
- สีแวต (Vat)
- สีซัลเฟอร์ (sulfur)
- สีรีแอคทีฟ (reactive)

ซึ่งในสีแต่ละชนิดก็จะมีนำไปใช้แตกต่างกันดังตารางที่ 2.1 สารสีเหล่านี้มีแรงกระทำในการจับยึดกับไฟเบอร์และโมเลกุลของสีย้อม ทั้งทางกายภาพและแรงทางเคมี นั่นคือ แรงเนื่องจากพันธะไฮโดรเจน, แรงแวนเดอร์วาลส์, แรงไอออนิก และพันธะโควาเลนต์

2.3 สีย้อมดิสเพิร์ส [1]

เส้นใยสังเคราะห์จำนวนมาก เช่น เส้นใยเซลลูโลสแอซิดิก เส้นใยพลาสติก และเส้นใยพอลิเอสเตอร์ จะมีความยากลำบากในการย้อมติดสี สีย้อมดิสเพิร์สมีความสามารถย้อมได้ดีกับวัสดุดังกล่าว และสามารถย้อมสีได้เนื้อเนียนเรียบผิวดีโดยสีย้อมดิสเพิร์สจะกระจายตัวดูดซับและแทรกตัวลงบนเส้นใย โดยสีย้อมดิสเพิร์สเป็นสีย้อมที่มีการละลายในน้ำได้ดี การกระจายตัวของสีประเภทนี้จะอยู่ในรูปของคอลลอยด์ สีย้อมนี้จึงเหมาะต่อการย้อมหรือพิมพ์บนเส้นใยที่มีลักษณะไม่ชอบน้ำ (hydrophobic) ตัวอย่างสีกลุ่มเอโซดังแผนภาพที่ 2.1

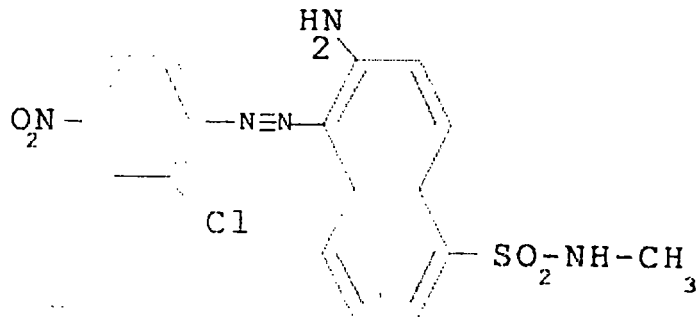
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.1 แสดงประเภทของสีย้อมแบ่งตามการใช้งาน

Dye Class	Chemical Nature	Characteristics	Typical Fiber	Dye-Fiber Attachment	Auxiliary Chemicals	Methods of Application
acid	-sulfuric salts -carboxylic salts -anionic	-high water soluble -poor wet fastness	-nylon -wool	ionic bond	-sodium sulfate -sulfuric acid	-dyeing solution must be acid -high temp is used (50 -110 °C) -fiber placed in dyebath. -dye chromophore added boiled to precipitate
azoic or naphthol	-complexing diazotized aniline with naphthol which produce azo components and bases	-insoluble pigments -fastness and brightness of shade	-natural and mercerized cotton -rayon -some synthetics	dye precipitated in-situ fiber	-metal salts -formaldehydes -sod. nitrate -acids	-fiber placed in dyebath. -dye chromophore added boiled to precipitate
basic or cationic	-hydrochlorides of salts or organic bases -cationic	-high water solution -poor light-fastness -poor to moderate wet fastness	-silk -wool -acrylic	ionic bond	-acetic acid -formic acid -oxalic acid -sod. nitrate -acids	-fiber placed in acidified dyebath at pH 4-6 -dye added and temp. increase from 100 to 105 °C
direct	-sulfonated azo compound -anionic	-highly water soluble -moderate to good light-fastness	-cotton -viscose -wool -other cellulose	ionic bond	-sod. chloride -sod. sulfate -sod. nitrate -hydrochloric acid -aromatic amines	-fiber placed in slightly alkaline dyebath -add dye electrolyte (NaCl or Na ₂ SO ₄) to displace dye to fiber temp. to 96 °C
dispersed	-prepared from either azo compound or anthraquinone derivatives	-colloid dispersion -vary low solubility -good wet fastness	-polyester -nylon -acrylic -cellulose acetate	colloidal Impregnation adsorption	-sod. hydroxide -acetic acid -dispersing agent -orthophenyl phenol -chlorobenzene -diethyl phthalate -other carriers	-fiber placed in acidified dyebath pH 4.5 -dye added -temp. to 130°C causes dye migration into fiber

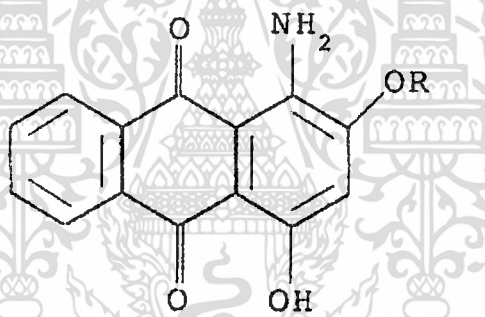
ตารางที่ 2.1.1 (ต่อ) แสดงประเภทของสีที่นิยมแบ่งตามการใช้งาน

Dye Class	Chemical Nature	Characteristics	Typical Fiber	Dye-Fiber Attachment	Auxiliary Chemicals	Methods of Application
Mordant or Chrome	-anionic -can combine with metallic oxide to form insoluble colored lake within the dyed fiber	-water soluble -good wet fastness	-wool -polyamide fiber -cotton	fiber-chrome-dye complex	-acetic acid -sodium sulfate -penetrating agent -sulfuric acid -pot. sod dichromate -ammonium sulfate	-fiber placed in acidified dye bath pH 4.5 -dye added temp. To 130 °C cause dye migration into fiber
Vat	-vary widely in molecular structure but all contain one or more carboxyl groups -cannot use without modification by treatment with reducing agent to form leuco compounds	-Insoluble -wet fast	-cotton -viscose -cellulose fiber -wool -rayon -silk -linen -nylon	Dye precipitated in-situ in fiber	-sod. Hydroxide -sod. hydrosulphite -hydrogen peroxide -acetic acid -surfactants	-as per sulfur dye
Sulfur	-complex organic compounds containing sulfur linkages within molecules	-Insoluble -wet fast -poor resistance to sunlight	-cotton -viscose -rayon -linen -cellulose fiber	Dye precipitated in-situ in fiber	-sod. sulfur -sod. carbonate -sod dichromate -acetic or alternative acid -hydrogen peroxide	-fiber placed in dye bath -dye dissolved in alkaline sodium sulfur -dye displaced to fiber with electrolyte
reactive	-anionic -several different basic molecular structures, the most important containing triaziny groups	-high water soluble -good wet fastness	-cotton - viscose -cellulose fiber -wool -silk -linen	Covalent bond	-sod. chloride -urea -sod. carbonate -sod. hydroxide -trisodium phosphate -ethyl diamine	-fiber placed in dye bath -add salts to displace dye to fiber add alkaline to cause reaction between dye and fiber

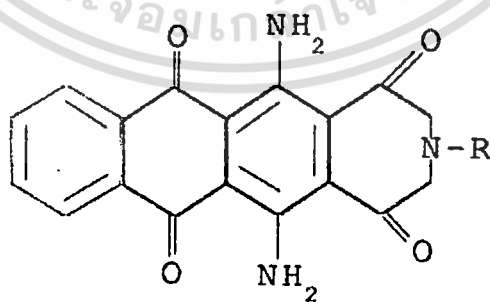

แผนภาพที่ 2.1 แสดงโครงสร้างสติกกลุ่มเอโซ ประเภทสีแดง (R= alkyl,aryl)

แต่สีย้อมกลุ่มแอนทราควิโนนจะใช้ประโยชน์เป็นสีย้อมคิสเพิร์สที่ดีกว่า เนื่องจากสมบัติที่ไม่ละลายในตัวทำละลาย ตัวอย่างสีย้อมกลุ่มแอนทราควิโนนดังแผนภาพที่ 2.2

a) 4-amino-1,3-dihydroxy anthraquinone (R=alkyl,aryl)

b) 1,4-diaminoanthraquinone-2,3-dicarboximide (R= alkyl)

แผนภาพที่ 2.2 แสดงโครงสร้างของตัวอย่างสีย้อมกลุ่มแอนทราควิโนน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อย่างไรก็ตามสีย้อมกลุ่มเอโซและสีย้อมกลุ่มแอนทราควิโนนสามารถที่จะแทรกตัวเข้าไปในเส้นใยได้ดี

2.4 สำหรับน้ำทิ้งจากอุตสาหกรรมฟอกย้อม มีลักษณะปัญหาเฉพาะตัวที่สำคัญ [4]

1 ความหลากหลายของสิ่งสกปรกเจือปนในน้ำทิ้ง

การฟอกย้อมพิมพ์สิ่งทอเป็นกระบวนการที่ต้องใช้สารเคมีและสีย้อมชนิดต่างๆมากมาย รวมแล้วหลายร้อยชนิด สารเคมีและสีย้อมเหล่านี้บางส่วนจะถูกดูดซึมไว้ในวัสดุสิ่งทอ แต่จะมีบางส่วนเหลือปะปนมาในน้ำทิ้ง สารเคมีและสีย้อมแต่ละชนิดจะมีสมบัติด้านความเป็นพิษ ด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และด้านความยากง่ายในการกำจัดที่แตกต่างกันไป

2 ความหลากหลายของน้ำทิ้งในด้านคุณภาพและปริมาณ

น้ำทิ้งจากโรงงานฟอกย้อมจะมีความหลากหลายมาก ทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณขึ้นอยู่กับชนิดของวัสดุที่ย้อม กระบวนการ และชนิดของสีย้อมที่ใช้ ตลอดจนประเภทของเครื่องจักรที่ใช้

3 การมีสีของน้ำทิ้ง

น้ำทิ้งของโรงงานฟอกย้อมจะมีสี ทำให้เป็นที่รังเกียจของผู้พบเห็นและการกำจัดสีจากน้ำทิ้งก็เป็นเรื่องที่ทำได้ยากและมีค่าใช้จ่ายสูงมากด้วย

4 ปริมาณของน้ำทิ้งที่ค่อนข้างมาก

โรงงานฟอกย้อม มีปริมาณน้ำทิ้งที่ค่อนข้างมาก เมื่อเทียบกับอุตสาหกรรมอื่น ทำให้ต้องใช้พื้นที่ในการบำบัดน้ำทิ้งมาก ต้นทุนการจัดตั้งระบบบำบัดน้ำทิ้งจึงสูงตามไปด้วย

ลักษณะของน้ำเสียในกระบวนการย้อมสีในโรงงานฟอกย้อม

ตารางที่ 2.2 แสดงส่วนผสมในน้ำเสียจากกระบวนการย้อมสีในสีที่ใช้ชนิดต่างๆ

Type of dye	Main ingredient in waste water
Direct dye	Dye, mirabilite, salt, sodium carbonate, surface active agent
Reactive dye	Dye, sodium hydroxide, sodium phosphate, sodium hydrogencarbonate, mirabilite, urea, surface active agent
Acidic dye	Dye, mirabilite, ammonium sulfate, acetic acid, sulfuric acid, surface active agent
Acidic mordant dye	Dye, acetic acid, mirabilite, sodium bichromate, surface active agent
Metal complex salt dye	Dye, sulfuric acid, sodium acetate, ammonium sulfate, mirabilite, surface active agent
Cationic dye	Dye, sodium acetate, sodium carbonate, ammonium acetate, surface active agent
Sulfide dye	Dye, sodium sulfide, sodium carbonate, mirabilite
Vat dye	Dye, sodium hydroxide, sodium hydrosulfite, mirabilite, Turkey red oil
Naphthol dye	Dye, sodium hydroxide, hydrochloric acid, sodium nitrite, sodium acetate, surface active agent
Disperse dye	Dye, carrier (various), hydrosulfite, surface active agent
Pigment	Pigment, ammonia, sodium alginate, resin, mineral oil

ที่มา: www.Apec-vc.or.jp/co-op/senjisensyoku/index3.html

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5 แนวทางการแก้ไขปัญหานี้ [4] อาจกระทำได้หลายทางคือ

1. การเลือกใช้สารเคมีและสีย้อมที่เหมาะสม เนื่องจากสารเคมีและสีย้อมที่ใช้ในกระบวนการฟอกย้อมมีความหลากหลายทั้งในด้านความเป็นพิษ ด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและความยากง่ายในการบำบัด ดังนั้นการเลือกใช้สารเคมีและสีย้อมที่มีผลต่อมลภาวะต่ำ และง่ายต่อการบำบัดจะสามารถช่วยลดปัญหามลภาวะของโรงงานและยังเป็นการลดมลภาวะในการบำบัดด้วย

2. การนำเทคโนโลยีที่สะอาดมาใช้ในโรงงาน เทคโนโลยีที่สะอาด หมายถึง เทคโนโลยีที่เป็นการผลิตที่ปราศจากของเสียหรือมีของเสียน้อยที่สุดแม้ว่าเทคโนโลยีเหล่านี้ ส่วนใหญ่จะยังมีราคาแพง และอาจต้องใช้เวลาในการปรับปรุงโรงงานเพื่อให้ใช้เทคโนโลยีใหม่นี้ค่อนข้างนานแต่ในระยะยาว การเลือกใช้เทคโนโลยีนี้จะเป็นทางออกที่ดีที่สุด

3. การลดปริมาณและความสกปรกของน้ำทิ้ง ค่าใช้จ่ายในการบำบัดน้ำทิ้งแปรผันตามปริมาณและความสกปรกของน้ำ ดังนั้นการลดปริมาณและความสกปรกของน้ำย้อมสามารถช่วยลดภาระในการบำบัดน้ำทิ้งของโรงงานลงได้วิธีลดปริมาณและความสกปรกของน้ำทิ้ง อาจทำได้มากมายหลายทางเช่นการใช้น้ำด้วยความประหยัดการเลือกใช้สีที่มีเปอร์เซ็นต์การดูดซับในเส้นใยสูง เป็นต้น

4. การนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการบำบัดน้ำทิ้ง เนื่องจากน้ำทิ้งจากโรงงานฟอกย้อมมีความหลากหลายมากทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณ จึงควรที่โรงงานจะได้เลือกใช้กรรมวิธีการบำบัดน้ำทิ้ง ที่เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของโรงงาน เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูง

2.6 วิธีการบำบัดน้ำเสียจากอุตสาหกรรมฟอกย้อม [3]

ของเสียจากกิจการสิ่งทอประกอบด้วยสารเคมีที่มีความรุนแรงของพิษต่างกันและปลดปล่อยพิษออกมาต่างกัน มลพิษจากการฟอกมี 99%ที่แยกออกมาได้โดยการกรอง ซึ่งใช้เทคโนโลยีแผ่นเนื้อเยื่อ (Membrane Technology) แต่กระบวนการย้อมสีได้ปล่อยน้ำสีเป็นน้ำเสียที่เป็นกรดเป็นด่างออกมา ซึ่งเทคนิคการกรองไม่สามารถจัดการได้ หลังการบำบัดแล้วก็ยังมีสีปนออกมามีด้วย

วิธีธรรมดาๆ ที่ใช้คือ การใช้สารออกซิไดซิ่ง (Oxidizing agent) เช่นไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ หรือ โอโซน เพื่อแก้ปัญหาเรื่องสี แต่สารเคมีเหล่านี้มีอันตรายในตัวเองอยู่ และมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

การบำบัดน้ำเสียโดยวิธีเคมีกายภาพ (Physicochemical)จะทำให้ น้ำเสียเป็นของแข็ง เช่น ใช้สารส้ม หรือ เฟอร์ริกซัลเฟต (ferric sulphate) ฟлокคูเลท (flocculate) ทำให้ของเสียที่เป็น

ของแข็งรวมกันเป็นกลุ่มแยกออกจากของเหลว(น้ำ) ด้วยการตกตะกอน หรือการหมุน (centrifugal separation)

การบำบัดน้ำเสียโดยการใช้ถังตกตะกอน เป็นถังคอนกรีตขนาดใหญ่ 2 ถัง น้ำเสียจะไหลตรงมายังถังที่หนึ่งจนเต็มแล้วจากนั้นก็ไหลต่อไปยังถังที่สอง เติมฟลอคคูเลทในถังที่หนึ่งของเสียจะตกตะกอน น้ำสีอิสระจะไม่มีพิษปล่อยทิ้งไปได้ ส่วนโคลนกันถังจะเอาออกทุกๆ 2-3 อาทิตย์ (เวลาเอาออกต้องทำอย่างระมัดระวัง) ปัญหาของวิธีการนี้คือถังตกตะกอนมีราคาแพง ขนาดใหญ่ ใช้พื้นที่มาก ต้องการความมั่นคงและต้องระวังรักษา

การบำบัดน้ำเสียโดยวิธีทางชีวภาพ(Biological) วิธีน้ำจะลดวัตถุ(ของเสีย) ในปัจจุบันวิธีการนี้แบบและการติดตั้งยังมีราคาสูง ไม่เหมาะกับกิจการย่อยขนาดเล็ก

การบำบัดน้ำเสียโดยวิธีการดูดซึม ใช้ได้กับวัตถุธรรมชาติและสังเคราะห์ สิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต โดยการใช้วัตถุไม่มีชีวิตเป็นตัวดูดซับ คือ คาร์บอน ซึ่งได้มาจากไม้และกาบมะพร้าว คาร์บอนจะเป็นเครื่องกรองธรรมชาติที่ดูดซับสิ่งที่ใช้ย้อม และอื่นๆ การใช้คาร์บอนในการบำบัดน้ำเสียจะเป็นวิธีง่ายและมีราคาถูก และคาร์บอนก็เป็นสารเคมีที่ไม่มีปฏิกิริยา (Chemical inert)เมื่อรวมกับธาตุอื่นจึงเป็นวิธีการที่พัฒนาเพื่อกิจการย่อยขนาดเล็กโดยเฉพาะ

การใช้สิ่งมีชีวิต (Living Organism) ในการดูดซับของเสียจากกิจการย่อยมี ได้ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้น การใช้พืชในการบำบัดน้ำเสีย จะใช้ส่วนราก ได้พัฒนาการใช้ในหลายประเทศซึ่งเป็นวิธีการที่ได้ผลและยังสามารถใช้กับน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมได้ด้วย หลายหน่วยงานในประเทศอังกฤษได้ใช้ระบบพืชน้ำ ในการบำบัดน้ำเสียในระดับท้องถิ่นและอุตสาหกรรมโดยสร้างระบบพื้นที่ขึ้นขึ้นมาและใช้แปลงต้นกกปลูกในบ่อระบบนี้จะขึ้นอยู่กับการเจริญเติบโตของต้นกก และน้ำเสียที่ไหลผ่านเป็นระบบที่มีค่าใช้จ่ายในการสร้างต่ำ ดูแลง่าย ระบบนี้มีความสำคัญอยู่ที่การปรับปรุงให้เป็นระบบใหญ่ควบคุมได้และใช้ได้หลายสภาพภูมิอากาศ

ซึ่งในแต่ละหน่วยของการบำบัดน้ำเสียก็จะมีข้อดีข้อเสียและประสิทธิภาพในการบำบัดสิ่งปนเปื้อนได้แตกต่างกันดังตาราง ที่ 2.3 และ วิธีเบื้องต้นที่ใช้ในการบำบัดน้ำเสียจากโรงงานฟอกย้อมดังนี้

- ① Screening + Coagulation
- ② Screening + Biological treatment
- ③ Screening + Biological treatment + Coagulation
- ④ Screening + Biological treatment + Ozone treatment
- ⑤ Screening + Biological + Coagulation + Filtration + Activated carbon treatment

ที่มา:http://www.apec-vc.or.jp/co-op/sennisensyoku/docs/c1_03.html

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

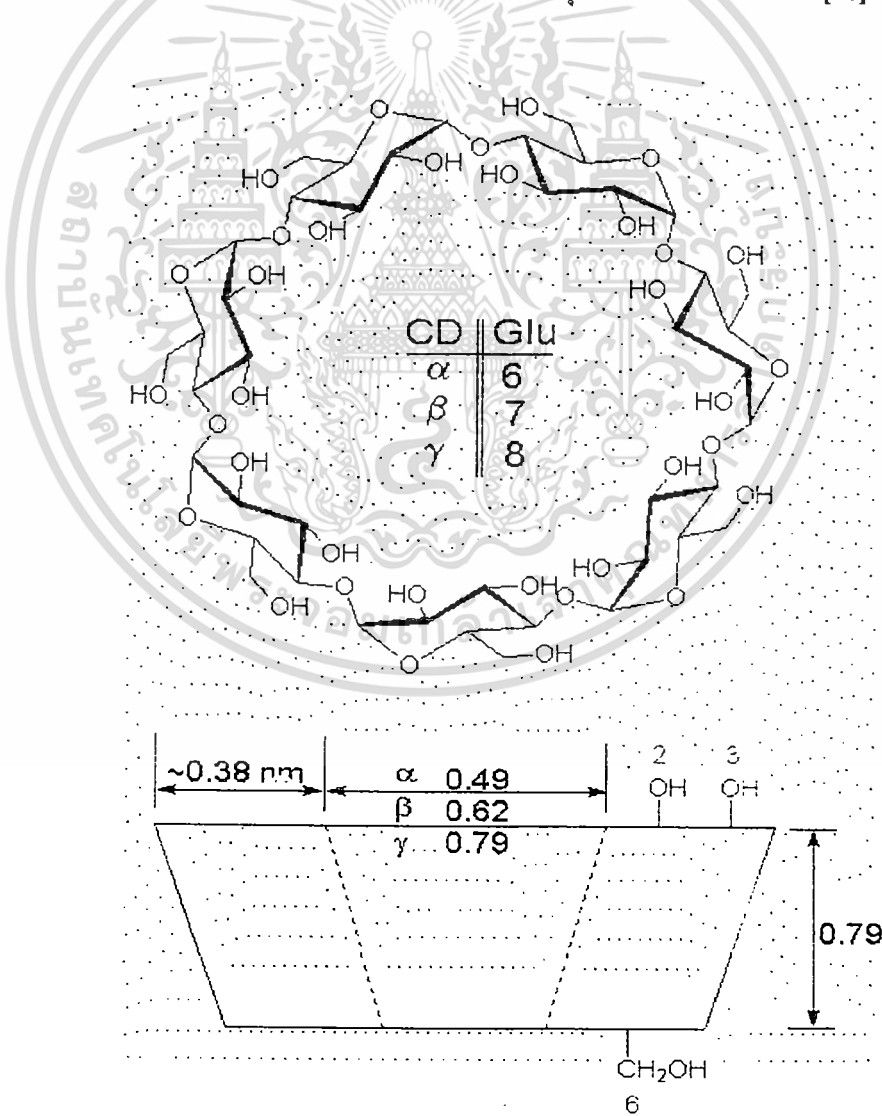
ตารางที่ 2.3 แสดงประสิทธิภาพในการบำบัดน้ำเสียจากโรงงานสิ่งทอในหน่วยการดำเนินงานและหน่วยของกระบวนการต่างๆ

Treatment process Unit	Range of Removal efficiencies(%)				
	BOD5	COD	TSS	Grease	Color
Primary Treatment					
-Screening	0-5		5-20	-	-
-Equalization	0-20		-	-	-
-Neutralization	-		-	-	-
-Chemical Coagulation (removal varies with Chemicals and dosage used)	40-70	40-70	30-90	90-97	0-7
-Floataion					
Secondary Treatment					
-Conventional Activated Sludge and Clarification	30-50	20-40	50-60	90-98	-
-Extended Aeration and Clarification	70-95+	50-70	85-95	0-15	20% color removal for biological treatment units
-Aerated lagoon and Clarification	70-94+	50-70	85-95	0-15	
-Aerobic Lagoon					
-Packed Tower	60-90	45-60	85-95	0-10	
-Roughing Filter	50-80	35-60	50-80	0-10	
Tertiary Treatment					
-Chemical Coagulant	40-70	20-40	-	-	
-Mixed Media Filtration	40-60	20-30	-	-	
-Carbon Adsorption	40-70	40-70	30-90	90-97	0-70
-Chlorination	25-40	25-40	80	-	-
-Ozonation	25-40	25-60	25-40	-	80-90
Advanced Treatment	0-5	0-5	-	0-5	0-5
-Spray Irrigation	-	30-40	50-70	-	70-80
-Evaporation	90-95	80-90	95-98	-	-
-Reverse Osmosis	98-99	95-98	99	-	-
	95-99	90-95	95-98	-	-

ที่มา: UNEP (1994)

2.5 ไซโคลเดกซ์ทริน(Cyclodextrin) [15,16]

ไซโคลเดกซ์ทริน หรือ ไซโคลอไมเลส เป็นผลิตภัณฑ์จากการย่อยสลายแป้งด้วยไซโคลเดกซ์ทรินไกลโคซิททรานส์เปอเรส(CGTase) ไซโคลเดกซ์ทรินเป็นสารจำพวกโฮโมจีเนียสโอลิโกแซคคาไรด์ homogenous oligosaccharides) ประกอบด้วย D-glucose จำนวน 6-8 หน่วยต่อกันเป็นวงกลม รูปลักษณะโมเลกุลคล้ายโดนัทรอบนอกมีหมู่ -OH ซึ่งเป็นส่วนที่ชอบน้ำ(hydrophilic) ส่วนภายในเป็นส่วนที่ไม่ชอบน้ำ(hydrophobic) ดังแผนภาพที่ 2.3 ทำให้มีความสามารถในการรับเอาโมเลกุลจากภายนอก ที่มีขนาดเหมาะสมเข้าไปในช่องว่างหรือโพรงตรงกลางที่เรียกว่าเกิดสารประกอบเชิงซ้อนแบบอินคลูชัน(Inclusion complex) และบริเวณด้านรอบนอกของโมเลกุลเป็นส่วนที่ชอบน้ำ จึงทำให้ละลายน้ำได้ดีเหมาะสำหรับใช้ใน อุตสาหกรรมหลายชนิด[16]

แผนภาพที่ 2.3 แสดงลักษณะโครงสร้างโมเลกุลของไซโคลเดกซ์ทริน [15]

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.1 ศัพท์เฉพาะ(Nomenclature)

- Schardinger's dextrans
- alpha, beta, gamma-cyclodextrins (CD, CyD, CDx)
- cyclohexaamylose, cyclomaltohexaose
- cyclo-a(1->4)-glucohexaoside, cyclo[D-Glcpa(1->4)]6

2.5.2 การเกิดเป็นสารประกอบเชิงซ้อน(Complexation)

- สัดส่วนระหว่าง guest : CD เป็น 1:1 > 1:2, 2:1, 2:2
- ความเร็วในการรวมตัว $T_{1/2} \sim 0.001 - 1 (x10^{-3})$ วินาที
- ค่าคงที่ความเสถียรของสารประกอบ (complexes stability constants): $10^2 - 10^5 M^{-1}$

$K_s [M^{-1}]$	50	200	500	1000	2000	10000
% of complexed guest	18	46	69	92	91	98

- ไม่เฉพาะเจาะจงกับซับสเตรทในการเกิดเป็นสารเชิงซ้อน(substrate unspecific complexation)
- จะเกิด ternary complexes อย่างอ่อนๆกับ alcohols, amines, nitriles
- สารประกอบเชิงซ้อนจะเสถียรเฉพาะในสารละลายน้ำ
- สารประกอบที่เหมาะสมต่อการเกิดเป็น complex ได้แก่
  - มีอะตอมของ คาร์บอน(C) หรือ P หรือ N หรือ S เป็นจำนวนที่มากกว่า 5 อะตอม
  - สามารถละลายในน้ำได้น้อยกว่า 10 mg/mL
  - มีจุดเดือด ต่ำกว่า 250°C
  - มีการควมแน่นเป็นวง น้อยกว่า 5
  - น้ำหนักโมเลกุลอยู่ในช่วง 100-400

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.3 ปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นกับไซโคลเดกซ์ทริน(Reactivity)

- เป็นอิทธิพลของปริมาณของคาร์บอน (Cn)ใน โมเลกุลของไซโคลเดกซ์ทริน
- มีไฮดรอกซิลจำนวนมาก
- มีความเสถียรเพิ่มขึ้นเมื่ออยู่ภายใต้สภาวะความเป็นกรด
- ปฏิกิริยาจะเกิดบนหมู่ OH ,alkyl halides, epoxides , acyl derivatives, isocyanates ,อนุพันธ์กรดอินทรีย์ (RSO₃Cl, POxCl_y, R_xSiCl_y, ...), Br₂, Ph₃P
- แยกพันธะที่ตำแหน่งของ C(1)-O-C(4)
  - เกิดปฏิกิริยาไฮโดรไลซิส โดยใช้ β-CD+ 1.15 M HCl ที่ 80°C: เวลา = 1.6 ชั่วโมง
  - แยกแบบลดทอน(reductive cleavage) โดยใช้ F₃ หรือ Et₂O/Et₃SiH
- แยกพันธะที่ตำแหน่งของC(1)-O(5) เช่น เกิดปฏิกิริยากับ 9-borabicyclo[3.3.1]nonyl TFO/EtBH₂
- แยกพันธะที่ตำแหน่งของ C(2)-C(3) เช่นทำปฏิกิริยากับ NaIO₄ หรือ crown ether analogs
- เกิดการออกซิเดชันของ CH₂(6) ไปเป็น COOH เช่น เกิดปฏิกิริยากับ NO₂ or Pt/O₂

การที่ไซโคลเดกซ์ทรินสามารถรวมตัวกับ โมเลกุลภายนอกก่อให้เกิดสารประกอบเชิงซ้อน ชนิดต่างๆ ทำให้เกิดการใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง เช่น

- ด้านเภสัชกรรม
- ด้านอาหาร
- ด้านการเกษตร
- ด้านสิ่งแวดล้อม
- analytical chemistry catalysis

■ enzyme models เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.4 คุณสมบัติ(Properties)

- เกิดการรวมตัวแบบ inclusion (host/guest) complexes กับสารประกอบที่ชอบไขมัน (lipophilic compounds) โดย
  - alpha-CD — aliphatic chains (เช่น decanol)
  - beta-CD - small aromatic compounds (เช่น toluene)
  - gamma-CD - larger molecules (e.g. pyrene, fullerene)
- ละลายในน้ำ(แต่ก่อนข้างค้ำ), DMF, DMSO และ pyridine
- ความเป็นพิษต่ำ
- สามารถย่อยสลายทางชีวภาพได้ (biodegradability)

ตารางที่ 2.4 แสดงคุณสมบัติบางประการของไซโคลเดกซ์ทริน

	alpha	beta	gamma
number of Glc .	6	7	8
Mw	972	1135	1297
solubility H ₂ O (g/ml.)	14.5	1.85	23.2
pKa	12.33	12.2	12.08
+xH ₂ O	6, 7, 57	11, 12	7-13
inner diameter (nm.)	0.45-0.57	0.62-0.78	0.79-0.95
outer diameter (nm.)	1.37	1.53	1.69
height (nm.)	0.79	0.79	0.79
cavity volume (nm ³)	0.174	0.262	0.472
cavity volumes (ml.):			
per 1 mol.	104	157	256
per 1 g.	0.1	0.14	0.2

ที่มา: <http://www.natur.cuni.cz/~jindrich/CD/>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

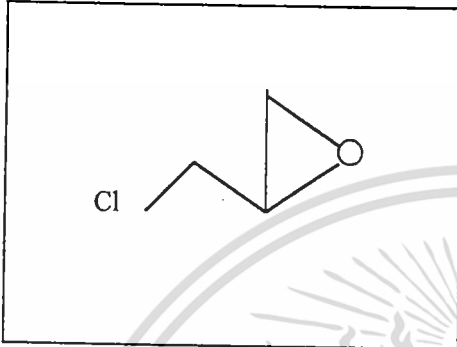
2.5.5 คุณสมบัติที่นำไปใช้ประโยชน์(Utilized properties)

- โมเลกุลที่เกิดเป็นสารประกอบเชิงซ้อนแบบอินคลูชัน(Inclusion complex) จะทำให้คุณสมบัติทางกายภาพและทางเคมีของ โมเลกุลนั้นเปลี่ยนแปลงไป
- ใช้ละลายพวกสารประกอบที่มีการละลายในน้ำได้ต่ำ เช่น ยา prostaglandins, piroxicam
- ช่วยเพิ่มความเร็วในการละลายซึ่งสิ่งมีชีวิตนำไปใช้ประโยชน์ได้เร็วขึ้น เช่น ส่วนผสมในปุ๋ย
- ทำให้สารประกอบที่ทำปฏิกิริยามีความเสถียรหรือ คงตัวขึ้น
- การตรึงสารประกอบที่ระเหยได้หรือ ป้องกันการดูดความชื้นของสารประเภท hygroscopic
- กำจัดกลิ่นหรือรส เช่น กาลิกออยล์(garlic oil) ที่เป็นส่วนผสมอยู่ในโลชั่น
- แปรรูปของเหลวให้เป็นของแข็ง
- ทำให้เกิดการผสมผสานกันของสารไม่ประกอบที่ไม่ละลายซึ่งกันและกันสามารถเข้ากันได้ดี
- เป็นตัวเจือจางปริมาณ เช่น ปริมาณยาในเม็ดยา (dosage of drugs,...)
- ตกตะกอนสารออกจากสารละลาย โดยผ่านการดูดซับบน พอลิเมอร์ไฮโดรเจล
- ควบคุมการปลดปล่อยของสารประกอบบางชนิด เช่น ยา หรือ กลิ่นหอม (fragrances)
- เกิดการเปลี่ยนแปลงความยาวคลื่น UV, NMR และการดูดกลืนแสงต่างๆเมื่อเกิดเป็นสารประกอบเชิงซ้อนแบบอินคลูชัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6 อีพิคลอโรไฮดริน(Epichlorohydrin) [14]

มีสูตร โครงสร้าง

ชื่อเรียกอีกแบบหนึ่งว่า	Chloromethyloxirane
น้ำหนักโมเลกุล	92.53
ลักษณะทางกายภาพ	จุดหลอมเหลวที่ -57°C
	จุดเดือดที่ $115-117^{\circ}\text{C}$
	ความหนาแน่น 1.183 g/cm^3
การละลาย	6.6 wt % ในน้ำ

อีพิคลอโรไฮดริน(Epichlorohydrin)นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายทั้งเป็นตัวเชื่อม (cross-linking agent) ในการสังเคราะห์พอลิเมอร์แล้วยังนำไปใช้เป็นตัวดักจับ(Trapping agent) เช่น HCl, HBr หรือ อัลคอกซอลล์ที่ถูกผลิตขึ้นระหว่างการขึ้นรูป ซึ่งตัวอีพิคลอโรไฮดรินนี้มีอันตรายต่อร่างกายโดยมีผลทำลาย ปอด, ตับ, ไต แต่อย่างไรก็ตามตัวอีพิคลอโรไฮดรินนั้นจะไม่มี ความชื้นและไม่ไวต่อการทำปฏิกิริยากับอากาศ

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จะเห็นได้ว่ามลพิษของสีย้อมผ้าในสิ่งแวดล้อมและการประยุกต์ใช้ β -CD ในทางสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องที่สำคัญและมีผู้ให้ความสนใจศึกษาค้นคว้าและวิจัยกันอย่างกว้างขวางดังรายงานการวิจัยที่จะกล่าวดังต่อไปนี้

G.crini,S Bertini,et al (1998) เป็นการศึกษาการใช้ β -CDP คล้ายระบบ heterogeneous ในการดูดซับสีย้อมสิ่งทอประเภท Acid, direct, mordant และ reactive โดยการทำให้เป็น polymer โดยใช้ Epi. เพื่อดูดซับสีย้อม Polymer ทั้งการดูดซับทางฟิสิกส์ บนร่างแหและการจับตัวในรูปของ Guest-Host inclusion complex ปัจจัยที่ทำการศึกษาได้แก่ เวลา ความเข้มข้น ระยะเวลาสัมผัส ที่เป็นปัจจัยในความสามารถต่อการดูดซับบน Polymer กระบวนการทำ CD-Polymer การเตรียม Polymer ในหลายๆอัตราส่วนของ Epi/CD โดยมีปัจจัยของ temp., time, solvent ถ้าเราควบคุมอุณหภูมิที่ 50°C เวลาในการเขย่า 2 hr. NaOH(aq) 50% w/w น้ำ 15 g ของ Absorbent + 5 ml ในสารละลาย ของสารปนเปื้อน ที่มีความเข้มข้น 5×10^{-4} M แล้วนำไป เขย่า ที่อุณหภูมิห้อง ความเข้มข้นของสารอินทรีย์ที่เหลือในสารละลาย นำไปคำนวณหาประสิทธิภาพการดูดซับ สารละลายทั้งหมดต้องกรองก่อนทำการวัด โดยในการทดลองนี้เราจะใช้พอลิเมอร์สูตรที่ 4 คือ Epi =20, อุณหภูมิ = 50°C , เวลา = 2 ชั่วโมง, NaOH = 50% w/w, β -CD = 200 mg (170 μmol) ต่อกรัมของตัวดูดซับ ความเข้มข้นเริ่มต้น = 5×10^{-4} M pH = 2, 6, 11 เวลาในการเขย่า = 2-4 ชั่วโมง ความเข้มข้นสารละลาย ของสารปนเปื้อน = 10^{-5} - 10^{-3} M [7]

Shoji Marai,et al (1998) เป็นการศึกษาการย้ายเอา phthalic acid esters ออกจากสารละลายผสมโดยใช้ การรวมตัวแบบ Inclusion complex กับ β -Cyclodextrin โดยใช้การวิเคราะห์ด้วย fluorescence และ สเปกตรัมของ NMR เพื่อเป็นการยืนยันว่า phthalic acid esters นั้นได้เข้าไปรวมในโพรงของ β -Cyclodextrin แล้ว ค่าคงที่ของความเสถียรของสารเชิงซ้อนของ β -CD-PAE จะแปรผันตามความยาวสายโซ่ของ alkyl ของ PAEs ไอโซเทอมในการเกิดการดูดซับจะอธิบายโดยใช้ Freundlich isotherm equation และปริมาณการดูดซับแปรตามค่าคงที่ความเสถียร PAEs มีการดูดซับที่ดีกับ ทั้ง ระบบแบบ batch และ continuous และ PAEs จะหลุดโดยการเขย่าภายในสารผสมระหว่างน้ำกับเอทานอลโดยทำการเตรียม β -Cyclodextrin Polymer β -Cyclodextrin ที่ได้มาทำการ recrystallize 2 ครั้ง ก่อนที่จะนำมาทำการ crosslink โดยใช้ Epichlorohydrin การทดลองจาก น้ำ 100 g. β -CD +152 g. Epichlorohydrin + น้ำกลั่น 250 ml. + 20% NaOH ที่ 50°C กวนปั่นของเหลวด้วยแท่งแม่เหล็ก เป็นเวลา 1 คืน ,ประมาณ 12 hr. แยกพอลิเมอร์ออกจากสารละลาย

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ล้างด้วย hexane ตามด้วย acetone และ น้ำกลั่น (3ซ้ำ) นำเอา β -CDP ไปอบที่ 60°C . เป็นเวลา 2 วัน จะได้ β -CDP ที่มีลักษณะเป็นทรงกลม มีเส้นผ่านศูนย์กลาง ประมาณ 0.12 mm. ความหนาแน่น 1.48 g/cm^3 สันนิษฐานว่า อัตราส่วนโดยโมล ระหว่าง β -CD/Epi จากปฏิกิริยานี้ เป็น 1:1.8 และ สมดุลโมลของ β -CD = 0.37 mMole/g . และก่อนที่จะนำเอา β -CDP มาใช้ ต้องทำการล้าง ด้วย สารละลายเจือจางระหว่าง น้ำ+ เมทานอล แยกแล้วอบที่สูญญากาศที่ $T = 60^{\circ}\text{C}$ เป็นเวลา 2 วัน โดยการศึกษ การทดสอบการดูดซับ จะดำเนินการทดลองแบบแบทช์ สำหรับการดูดซับ PAEs บน β -CDP ที่ 25°C ใน flask ขนาด 300 ml. ซึ่ง จะมีสารละลายอยู่ 100 ml PAEs (5M) และ 1 g. ของ β -CDP สารละลายนำไป เขย่า ที่ ความเร็วรอบ 100 รอบต่อนาที [11]

Lajos Szente, et al (1999) เป็นการศึกษาการใช้ CD เพื่อการเกิดเป็นสารเชิงซ้อนแบบคิดในกับ ไอโอดีน จากก๊าซเสียของนิวเคลียร์ ซึ่งการทดลองจะแสดงถึง CD ที่ละลายน้ำได้กับ CD ที่ทำการ crosslink ให้เป็นพอลิเมอร์ ว่าจะมีความสามารถในการคัดเลือกและผลที่มีต่อการดูดซับกับ ไอโอดีน โดยเฉพาะ α -CD ที่เป็นอนุพันธ์ที่มีความสามารถในการดูดซับสูงซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างการดูดซับ ไอโอดีน ในสารละลายจะสัมพันธ์กับปริมาณ ไอโอดีน/CD ที่เกิดเป็นสารเชิงซ้อน ที่ถูกพบในการทดลองนั้นทำการ β, α โดยใช้ จาก ซึ่ง พองตัวในน้ำและมีขนาดเฉลี่ยแล้ว 0.05-0.3 mm ซึ่งมีปริมาณของ CD เป็นสัดส่วนในองค์ประกอบอยู่เป็นอัตราส่วน ประมาณ 50-55% การทดลองเราจะทดสอบ ปริมาณการจับกันของ ไอโอดีนและ พอลิเมอร์ ที่เติมลงไป ในคอลัมน์ของตัวดูดซับ [adsorbent column filled] = 1-3 g ของพอลิเมอร์ไซโคลเดกซ์ทริน แล้วทดสอบ ไอโอดีนที่เหลือ โดยใช้แบ่ง [9]

Eva Fenyvesi, et al (1996) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับอนุพันธ์ของ CD (methylhydroxypropyl, polymer) ซึ่งสามารถใช้ ลดการดูดติดพวกสารมาจากชีวภาพที่มีลักษณะไม่มีขี้ว (desorb the lypophylic xenobiotic) เช่น pyrene, pentachlorophenol บน อนุภาคของดิน และสามารถละลายพวกที่เป็นสารอินทรีย์ในรูปแบบของ Inclusion complex ตัว CD เองไม่เป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อมและสามารถย่อยสลายทางชีวภาพได้ [6]

Agnes buvari-barcza, et al (1996) การเกิด Inclusion complex ของ β -Cyclodextrin (cyclomaltoheptaose) ได้เป็นที่สนใจ โดยเฉพาะ ส่วนที่เกี่ยวกับความสามารถในการละลาย เป็น การพิจารณาพฤติกรรมในเชิงคณิตศาสตร์ของสมดุลระหว่าง host-guest ที่อยู่ภายในทั้งสองเฟส คือ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารละลาย และ ของแข็ง (ขั้นแรกเราจะให้มี 1:1 หรือ 1:1+2:1) ซึ่งทำการทดลองโดยใช้ตัวอย่างที่แตกต่างกัน [5]

Y. Shao,B,et al (1996) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ β -Cyclodextrin, hydroxypropyl β -Cyclodextrin, poly(vinylalcohol)(PVOH) เมื่อทำปฏิกิริยากับEpichlorohydrin โดยแปรค่า ปริมาณ Epichlorohydrin ที่ค่าต่างๆ เมื่อทดสอบความสามารถในการดูดซับของเจลที่ได้จากการเตรียม กับ สีย้อม acid ,direct,mordant and reactive textile โดยใช้วิธีแบบ Batch (batch method) พบว่า CD-Gel จะมีประสิทธิภาพมากกว่า HPCD Gels ซึ่งยังไม่เคยมีการตรวจสอบเกี่ยวกับพฤติกรรมของ CD-Gel และ ความจำเพาะของระดับในการทำการ crosslink ผลกระทบต่ออัตราเร็วในการดูดซับเมื่อ pH ในช่วงที่มีค่าต่ำซึ่งส่งผลให้ความแรงของไอออนเด่นชัดขึ้น การเติม inonic surfactants จะให้ผลทั้ง ส่งเสริม และ ขัดขวาง ต่อการดูดซับ กลไกการดูดซับของสีบนเจลนั้นอาจมีการดูดซับทั้งแบบเชิงฟิสิกส์ ของร่างแหพอลิเมอร์และ/ หรือ จากการรวมตัวกันแบบ Inclusion complex ระหว่าง host-guest [13]

H.-J. Buschmann,et al (1997) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับสารประกอบเชิงซ้อนของ โมเลกุลสารอินทรีย์ในธรรมชาติ โดยใช้ Cucurbituril and β -Cyclodextrin ภายในกรด ฟอรั่มิก ได้ศึกษาโดยการหาค่าเฉลี่ยในการทำการไทเทรต ในกรณีของ β -Cyclodextrin ที่เป็นส่วนประกอบในตัวทำละลายส่วนใหญ่จะไม่ส่งผลกระทบต่อความเสถียรของการเกิดการรวมตัวเป็นสารเชิงซ้อน ซึ่งตรงกันข้ามกับ Cucurbituril ปฏิกิริยาดังกล่าวนั้นเกี่ยวกับโปรตอนที่ทดสอบค่าคงที่ความเสถียรในการรวมตัวกันเป็นสารเชิงซ้อนกับ โมเลกุลของสารอินทรีย์เพิ่ม พร้อมกับ ความเข้มข้นของกรดลดลง ที่ความเข้มข้นของกรดต่ำ Cucurbituril จะรวมตัวเป็นสารเชิงซ้อนกับ สารอินทรีย์ ได้อย่างเสถียรมากกว่า β -Cyclodextrin [8]

Shoji Murai, et al (1997) ได้ทำการทดลองในสถานะของสารละลายผสม ทั้งการทดสอบแบบ batch, isoterms และ แบบ column ซึ่งจะได้ผล β -Cyclodextrin Polymer จะให้ผลที่มีประสิทธิภาพการดูดซับกับ benzalkonium Chloride สูงกว่า dodecylbenzenesulfonic acid จากพฤติกรรมในการดูดซับของ Surfactants เนื่องจากการเกิดการรวมตัวแบบอินคลูชัน(Inclusion) กับ β -Cyclodextrin และ สามารถอธิบายแบบง่ายๆโดยใช้หลักการดูดซับแบบ Langmuir isotherm. ยิ่งกว่านั้น การดูดซับ Surfactants โดยใช้ β -Cyclodextrin Polymer จะเกิดการปลดปล่อยได้ง่ายโดยการเขย่า (shacking) มัน พร้อมทั้งมีการกวนของน้ำและเมทานอล. ประสิทธิภาพในการทำให้สามารถไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใช้ใหม่ได้ขึ้นอยู่กับ สัดส่วนของการผสมกันระหว่าง ตัวทำละลาย และ กลั布斯ภาพเดิมของ β -Cyclodextrin Polymer เพื่อใช้เป็นตัวดูดซับอีกครั้ง [10]

Linqi Shi, et al (1999) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับตัวดูดซับยูเรียที่มีโครงสร้างแบบอัลโด(aldo) เป็นองค์ประกอบ โดยการเกิดการออกซิเดชันของพอลิเมอร์ที่เกิดจากการการเชื่อมโยงของ β -Cyclodextrin โดยมีปริมาณการดูดซับยูเรียได้ถึง 50.6 mg/g ต่อ 0.05 M ของสารละลาย ฟอสเฟตที่ 37 °C และที่ค่า pH = 7.4 และ สามารถลดถึง 4.0 mg/g ต่อ สารละลายน้ำเหลืองในเม็ดเลือดขาว ตัวดูดซับตัวนี้ได้เตรียมโดยการทำการออกซิเดชันของพอลิเมอร์จากการ crosslinked ของ β -Cyclodextrin และกระบวนการแยกเยื่อออกจากเซลลูโลส ซึ่งพบว่าองค์ประกอบของตัวดูดซับจะมีปริมาณการดูดซับยูเรียได้โดยมีการเลือกและประสิทธิภาพ — เมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการทำการออกซิเดชันตัวดูดซับของพอลิเมอร์จากการ เชื่อมโยง ของ β -Cyclodextrin เมื่อยูเรียนั้นอยู่ในสารละลายน้ำเหลืองของคน[4]

Laboratoire de Recherche sur les Polymères ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับวิธีผสมแบบใหม่ที่ได้ปรับปรุงขึ้นจากการผสมกันระหว่างพอลิเมอร์ที่ละลายน้ำได้(poly(β -malic acid-co- β -ethyladamantyl malate)และ β -cyclodextrin polymer ในสารละลาย ความเหนียวและการวัดการกระเจิงของแสง ที่ให้กับสารละลาย copolyester อย่างเดียว และ สารผสมระหว่างพอลิเมอร์ทั้งสองจากการพิจารณา copolyesters ที่%ของหมู่ hydrophobic (0-7.5%) ที่เป็นสัดส่วนที่น้อย(< 5% โดยน้ำหนัก) ที่จะเกิดการยึดติดกันเพื่อไหลรวมให้มีโครงสร้างที่ใหญ่ขึ้น(100 nm) ซึ่งเป็นส่วนสำคัญต่อความเข้มของแสงในที่เกิดการกระเจิง ส่วนสารผสมจะมีการกระจายตัวอย่างช้าๆ ซึ่งเกี่ยวกับความหนืดที่เพิ่มเมื่อมีความเข้มข้นน้อย ซึ่งเป็นผลอยู่ที่ ความว่องไวต่อค่าของ pH ซึ่งให้เหตุผลว่าการมี polydisperse ซึ่งเป็นสารประกอบเชิงซ้อน ระหว่าง copolyester and β -cyclodextrin polymer อิทธิพลของ pH ,ความแรงของไอออน,ตัวกลาง,องค์ประกอบ และความเข้มข้นที่เราพิจารณาในการผสมของcopolymer พบว่าคุณสมบัติในการรวมตัวกันถูกควบคุมโดย เคลือข่ายของความเป็นประจุต่อความเข้ากันของ copolyester ทั้งคู่ (amphiphilic copolyester) [12]

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

3.1 สารเคมีที่ใช้ในการทดลอง

1. NaOH
2. Methanol
3. Acetone
4. Hexane
5. น้ำกลั่น
6. เอทานอล
7. บัฟเฟอร์พีเอช 2 4 7 และ 10
8. บีต้าไซโคลเดกซ์ทริน
9. อีพิกัลโรไฮดริน

3.2 อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. เครื่องเขย่า
2. บีกเกอร์
3. แท่งคน
4. ตู้อบ
5. กระจกทรง
6. เครื่องกรองแบบสูญญากาศ
7. หลอดหยด
8. เครื่องชั่งอย่างละเอียด
9. เทอร์โมมิเตอร์
10. แท่งแม่เหล็ก
11. เครื่อง UV-VIS spectrometer
12. ขวดรูปชมพู่ขนาด 300 ml. และ 50 ml.
13. กระจกกรองวอชแมนเบอร์ 1
14. ขวดวัดปริมาตร, ขวดรูปชมพู่
15. เซลล์ควอทซ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 วิธีการดำเนินการทดลอง

ในโครงการนี้เป็นการศึกษาถึงประสิทธิภาพในการกำจัดสารสีย้อมผ้าประเภทคิสเพิร์สในน้ำเสียจากโรงงานฟอกย้อมด้วย พอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดคทริน ซึ่งสามารถแบ่งขั้นตอนการวิจัยได้ดังนี้

3.3.1 สืบค้นข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ศึกษาหลักการและทฤษฎีของกระบวนการเกิดสารประกอบเชิงซ้อนแบบอินคลูชัน (Inclusion complex) สัมพันธ์กับพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดคทริน ในน้ำเสียและปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อกระบวนการเกิดสารประกอบเชิงซ้อนแบบอินคลูชัน(Inclusion complex)

3.3.2 เตรียมพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดคทริน (β -CD Polymer)

เตรียม พอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดคทริน(β -CD Polymer: β -CDP) โดยใช้ปริมาณ β -CD ในอัตราส่วนโดยโมลกับ อีพิดอโรไฮดริน ที่เป็นสารเชื่อมโยงในพอลิเมอร์(Crosslinking agent) โดยอัตราส่วนของ Epi/ β -CD ที่ค่าต่างๆกัน เพื่อหาสูตรที่เหมาะสมในการดำเนินการทดลอง การกำจัดสีย้อมคิสเพิร์สในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วย β -CDP โดยวิธีการเตรียมพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดคทริน ในแต่ละสูตรมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. เตรียมพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดคทรินในอัตราส่วนโดยโมลของ Epi / β -CDP แปรค่าเป็น 10, 20, 30, 60 และ 90 ตามลำดับ และ NaOH 50 % w/w 2.5 ml. ควบคุมที่อุณหภูมิในช่วง 50 - 70 °C.
2. ปั่นกวนของเหลวโดยใช้แท่งแม่เหล็กเป็นเวลา 2 ชั่วโมง แล้วตั้งทิ้งค้างคืน 1 คืน
3. แยกพอลิเมอร์ออกจากสารละลาย แล้วนำมาล้างด้วยเฮกเซน(hexane) 50 ml. แล้วตามด้วย อะซิโตน (acetone) 50 ml. และ น้ำกลั่น 50 ml. ด้วยเครื่องกรองสุญญากาศ
4. แล้วล้างด้วยเฮกเซน อะซิโตน และ น้ำกลั่น ซ้ำอีกเป็นจำนวน 3 ครั้ง
5. นำเอา β -CDP ที่ได้ ไปอบที่ 65 °C. เป็นเวลา 2 วัน
6. ก่อนนำมาใช้ให้ล้างด้วย เมทานอล 50 ml. และ น้ำกลั่น 50 ml. ทั้งหมด 3 ครั้งแล้วอบที่ 65 °C. เป็นเวลา 2 วัน

3.3.3 ทดสอบประสิทธิภาพการดูดซับสีย้อม β -CD Polymer

ขั้นตอนการทดลองดังต่อไปนี้

1. นำ β -CD 100 mg . เติมน้ำเสียสังเคราะห์ที่มีความเข้มข้นประมาณ 10 ppm. ปริมาณ 20 ml. นำไปเขย่าด้วยเครื่องเขย่าที่ความเร็วรอบ 100 รอบต่อนาที ประมาณ 2 ชั่วโมง
2. เซ็นตริฟิวก์ที่ 2500 รอบต่อนาทีโดยเครื่องปั่นเหวี่ยง แล้วกรองด้วยกระดาษกรองวอชแมนเบอร์ 1 เพื่อแยกพอลิเมอร์ออก
3. เก็บส่วนที่เป็นของเหลวหลังการกรองไปวิเคราะห์หาปริมาณสีย้อมโดยเทคนิค

spectrophotometry

โดย	สีเหลืองที่ความยาวคลื่นเท่ากับ	485	นาโนเมตร
	สีแดงม่วงที่ความยาวคลื่นเท่ากับ	535	นาโนเมตร
	สีน้ำเงินที่ความยาวคลื่นเท่ากับ	540	นาโนเมตร

3.3.4 ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดูดซับสีย้อมดิสเพิร์ส

โดยใช้เทคนิคการดูดซับแบบแบทช์

ในการวิเคราะห์ปริมาณสีย้อมดิสเพิร์สด้วยเทคนิค UV - VIS Spectrophotometry

สีเหลืองที่ความยาวคลื่นเท่ากับ	485	นาโนเมตร
สีแดงม่วงที่ความยาวคลื่นเท่ากับ	535	นาโนเมตร
สีน้ำเงินที่ความยาวคลื่นเท่ากับ	540	นาโนเมตร

โดยปัจจัยที่ทำการศึกษาได้แก่

- ปริมาณพอลิเมอร์ที่ใช้ในช่วง 10 50 100 150 200 mg.
- ระยะเวลาสัมผัสเป็น 5 10 30 60 120 180 และ 240 นาที
- pH 2 4 7 และ 10
- ความเข้มข้นเริ่มต้นของสีย้อมในช่วง 10 -100 ppm.

3.3.4.1 การศึกษาผลของปริมาณพอลิเมอร์ที่ใช้ ที่เหมาะสมในการบำบัดสีย้อมดิสเพิร์สในน้ำเสีย ซึ่งมีขั้นตอนการทดลองดังต่อไปนี้

1. แปรค่าปริมาณ β -CDP เป็น 10 20 50 100 150 200 mg. + 20 ml. น้ำเสียที่มีความเข้มข้นประมาณ 10 ppm. ปริมาณ 20 ml. นำไปเขย่าด้วยเครื่องเขย่าที่ความเร็วรอบ 100 รอบต่อนาที ประมาณ 2 ชั่วโมง
2. เซ็นตริฟิวก์ที่ความเร็วรอบเท่ากับ 2500 รอบต่อนาที แล้วกรอง ด้วยกระดาษกรองวอชแมนเบอร์ 1 เพื่อแยกพอลิเมอร์ออก
3. นำส่วนที่เป็นของเหลวหลังการกรองไปวิเคราะห์หาปริมาณสีย้อมโดยเทคนิค UV-VIS Spectrophotometry

3.3.4.2 การศึกษาผลของค่า พีเอช ที่เหมาะสมในการบำบัดของสีย้อมผ้าในน้ำเสียสังเคราะห์ ซึ่งมีขั้นตอนการทดลองดังต่อไปนี้

1. นำ β -CDP เป็นจำนวนตามที่ได้จากข้อ 3.3.4.1(mg) เติมน้ำเสียสังเคราะห์ที่มีความเข้มข้นประมาณ 10 ppm. ปริมาณ 20 ml. ปรับ pH ให้เป็น 2 4 7 และ 10 ตามลำดับ
2. นำไปเขย่าด้วยเครื่องเขย่าที่ความเร็วรอบ 100 รอบต่อนาที ประมาณ 2 ชั่วโมง
3. เซ็นตริฟิวก์ที่ความเร็วรอบเท่ากับ 2500 รอบต่อนาที แล้วกรอง ด้วยกระดาษกรองวอชแมนเบอร์ 1 เพื่อแยกพอลิเมอร์ออก
4. นำส่วนที่เป็นของเหลวหลังการกรองไปวิเคราะห์หาปริมาณสีย้อมโดยเทคนิค UV-VIS Spectrophotometry

3.3.4.3 การศึกษาผลของค่าเวลาที่สัมผัสที่เหมาะสมในการบำบัดของสีย้อมผ้าในน้ำเสียสังเคราะห์ ซึ่งมีขั้นตอนการทดลองดังต่อไปนี้

1. นำ β -CDP เป็นจำนวนตามที่ได้จากข้อ 3.3.4.1(mg) เติมน้ำเสียสังเคราะห์ที่มีความเข้มข้นประมาณ 10 ppm. ปริมาณ 20 ml. ปรับ pH ให้ได้ค่าตามข้อ 3.3.4.2
2. นำไปเขย่าด้วยเครื่องเขย่าที่ความเร็วรอบ 100 รอบต่อนาที โดยแปรค่าการเขย่า เป็นเวลา 5 10 30 60 120 180 240 นาทีตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เซ็นตริฟิวส์ที่ความเร็วรอบเท่ากับ 2500 รอบต่อนาที แล้วกรอง ด้วยกระดาษกรองวอชแมนเบอร์ 1 เพื่อแยกพอลิเมอร์ออก
4. นำส่วนที่เป็นของเหลวหลังการกรองไปวิเคราะห์หาปริมาณสีย้อม โดยเทคนิค UV-VIS Spectrophotometry

3.3.4.4 การศึกษาผลของค่าความเข้มข้นเริ่มต้นของน้ำเสียที่เหมาะสมในการบำบัดของสีย้อมผ้าในน้ำเสียสังเคราะห์ ซึ่งมีขั้นตอนการทดลองดังต่อไปนี้

1. นำ β -CDP เป็นจำนวนตามที่ได้จากข้อ 3.3.4.1(mg) เติมน้ำเสียสังเคราะห์ที่มีการแปรค่าของความเข้มข้นในช่วง 10 – 100 ppm. ปริมาณ 20 ml. ปรับ pH ให้ได้ค่าตามข้อ 3.3.4.2
2. นำไปเขย่าด้วยเครื่องเขย่าที่ความเร็วรอบ 100 รอบต่อนาที โดยมีค่าการเขย่าเป็นเวลาที่ได้จากผลของข้อ 3.3.4.3 (นาที)
3. เซ็นตริฟิวส์ที่ความเร็วรอบเท่ากับ 2500 รอบต่อนาที แล้วกรอง ด้วยกระดาษกรองวอชแมนเบอร์ 1 เพื่อแยกพอลิเมอร์ออก
4. นำส่วนที่เป็นของเหลวหลังการกรองไปวิเคราะห์หาปริมาณสีย้อม โดยเทคนิค UV-VIS Spectrophotometry

3.3.5 การศึกษาประสิทธิภาพการกำจัดสีย้อมคิสเพิร์สในตัวอย่างน้ำเสียจากโรงงานฟอกย้อม ซึ่งมีขั้นตอนการทดลองดังต่อไปนี้

1. นำ β -CDP เป็นจำนวนตามที่ได้จากข้อ 3.3.4.1(mg) เติมน้ำเสียสังเคราะห์ที่มีการแปรค่าของความเข้มข้นในช่วง 10 – 100 ppm. ปริมาณ 20 ml. ปรับ pH ให้ได้ค่าตามข้อ 3.3.4.2
2. นำไปเขย่าด้วยเครื่องเขย่าที่ความเร็วรอบ 100 รอบต่อนาที โดยแปรค่าการเขย่า เป็นเวลาให้ได้ค่าตามข้อ 3.3.4.3 (นาที)

3. เซ็นตริฟิวก์ที่ความเร็วรอบเท่ากับ 2500 รอบต่อนาที แล้วกรอง ด้วยกระดาษกรองวอชแมนเบอร์ 1 เพื่อแยกพอลิเมอร์ออก
4. นำส่วนที่เป็นของเหลวหลังการกรองไปวิเคราะห์หาปริมาณสีย้อมโดยเทคนิค UV-VIS Spectrophotometry

3.3.5 การศึกษาประสิทธิภาพการการนำพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทรินกลับมาใช้ใหม่ ซึ่งมีขั้นตอนการทดลองดังต่อไปนี้

1. นำ β -CDP ที่ใช้แล้วจากข้อที่ 3.3.5 ล้างด้วยเอทานอล 50 ml. แล้วตามด้วยเมทานอล 50 ml. และน้ำกลั่น 50 ml. ทำซ้ำมากกว่า 3 ครั้ง
2. นำ β -CDP ไปอบที่ 65°C . เป็นเวลา 2 วัน
3. ทำการทดลองทดสอบการบำบัดสีย้อมคิสเพิร์สโดยนำ β -CDP 100 mg . เติมน้ำเสียสังเคราะห์ที่มีความเข้มข้นประมาณ 10 ppm. ปริมาณ 20 ml.
4. นำไปเขย่าด้วยเครื่องเขย่าที่ความเร็วรอบ 100 รอบต่อนาที เป็นเวลา 120 นาที
5. เซ็นตริฟิวก์ที่ 2500 รอบต่อนาทีโดยเครื่องปั่นเหวี่ยง แล้วกรองด้วยกระดาษกรองวอชแมนเบอร์ 1 เพื่อแยกพอลิเมอร์ออก
6. เก็บส่วนที่เป็นของเหลวหลังการกรองไปวิเคราะห์หาปริมาณสีย้อมโดยเทคนิค spectrophotometry

บทที่ 4

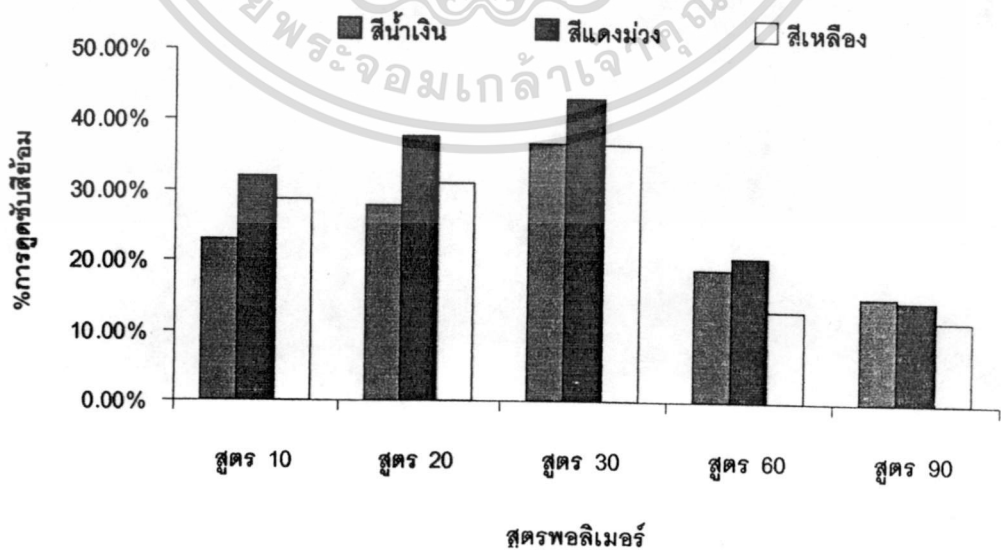
ผลการทดลองและการวิจารณ์ผลการทดลอง

4.1 การทดสอบประสิทธิภาพการดูดซับสีของพอลิเมอร์สูตรต่างๆ

ตาม 3.3.2 และ 3.3.3 ซึ่งเป็นการเตรียมพอลิเมอร์และการหาสูตรพอลิเมอร์ที่เหมาะสมเพื่อใช้ในการทดลองการศึกษาประสิทธิภาพการดูดซับสีคิสเพิร์สในน้ำเสีย ได้ผลการทดลองดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงประสิทธิภาพการดูดซับสีของคิสเพิร์สทั้ง 3 สีของพอลิเมอร์สูตรต่างๆ

สูตรพอลิเมอร์	สีน้ำเงิน	สีแดง	สีเหลือง
สูตร 10	22.97%	31.96%	28.63%
สูตร 20	27.89%	37.64%	30.89%
สูตร 30	36.69%	43.08%	36.51%
สูตร 60	18.97%	20.60%	13.08%
สูตร 90	15.20%	14.58%	11.65%

แผนภาพที่ 4.1 แสดงประสิทธิภาพการดูดซับสีของพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทรินสูตรต่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากผลการทดลองจะเห็นได้ว่าพอลิเมอร์สูตร 30 ซึ่งมีอัตราส่วนโดยมวลระหว่าง Epi / β -CD เป็น 30 นั้นมีการดูดซับสีเขียวอมดิสเพิร์สเป็นเปอร์เซ็นต์สูงสุดในทั้ง 3 สีคือ สีน้ำเงินมีเปอร์เซ็นต์การดูดซับเท่ากับ 36.69% สีม่วงแดงมีเปอร์เซ็นต์การดูดซับเท่ากับ 43.08% สีเหลืองมีเปอร์เซ็นต์การดูดซับเท่ากับ 36.51% โดยเปอร์เซ็นต์ของการดูดซับของพอลิเมอร์สูตรต่างๆ นั้นจะค่อยเพิ่มขึ้นจากสูตรที่ 10 สูตร 20 ไปจนถึงสูตร 30 แล้วจะค่อยๆ ลดลงจากสูตร 60 และสูตร 90 ตามลำดับ ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าที่สูตรของพอลิเมอร์ที่มีค่าอัตราส่วนโดยมวลระหว่าง Epi / β -CD มากกว่า 30 ไปแล้วนั้นจะมีปริมาณของ β -CD น้อยมากในร่างแหของพอลิเมอร์จึงดูดติดสีได้น้อย และอาจเนื่องจากโครงสร้างของพอลิเมอร์ที่มีขนาดใหญ่และปริมาณรูพรุนที่เกิดจากโพรงของ β -CD ที่ใช้ในการดูดติดสีมีน้อยลงจึงทำให้ปริมาณการดูดซับสีเขียวอมดิสเพิร์สที่มีสูตรโครงสร้างขนาดใหญ่ได้น้อยลง ในทำนองเดียวกันพอลิเมอร์สูตรที่มีค่าอัตราส่วนโดยมวลระหว่าง Epi / β -CD น้อยกว่า 30 นั้นจะมีปริมาณของ β -CD มากแต่ขนาดของร่างแหของพอลิเมอร์ หรือขนาดอนุภาคของพอลิเมอร์มีขนาดลดลง อันเนื่องมาจากตัวเชื่อมติด (Epi) นั้นมีน้อยลงเมื่อขนาดของอนุภาคพอลิเมอร์ที่เล็กลงนี้ จะทำให้พื้นที่ผิวในการดูดติดสีเขียวอมดิสเพิร์สก็จะลดลงได้เช่นกัน

ดังนั้นสูตรพอลิเมอร์ที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้คือ พอลิเมอร์สูตร 30 ในการศึกษาประสิทธิภาพการบำบัดสีเขียวอมทั้ง 3 สีต่อไป

4.2 ผลการศึกษาปัจจัยของปริมาณพอลิเมอร์ที่ใช้ในการดูดซับสีเขียวอมในน้ำเสีย

จากการทำการทดลองตามหัวข้อ 3.3.4.1 เป็นการศึกษาถึงปริมาณพอลิเมอร์ที่ใช้ในการดูดซับสีเขียวอมในน้ำเสียตั้งคราะห์เพื่อหาปริมาณพอลิเมอร์ที่เหมาะสมที่จะใช้ในการทดลองโดยการแปรค่าปริมาณพอลิเมอร์เป็น 10 - 200 มิลลิกรัม และ วิเคราะห์ปริมาณสีเขียวอมดิสเพิร์สด้วยเทคนิค UV-VIS Spectrophotometry ได้ผลการทดลองดังนี้

ตารางที่ 4.2 แสดงประสิทธิภาพการดูดซับสีเขียวอมดิสเพิร์สทั้ง 3 สีที่ปริมาณพอลิเมอร์ค่าต่างๆ

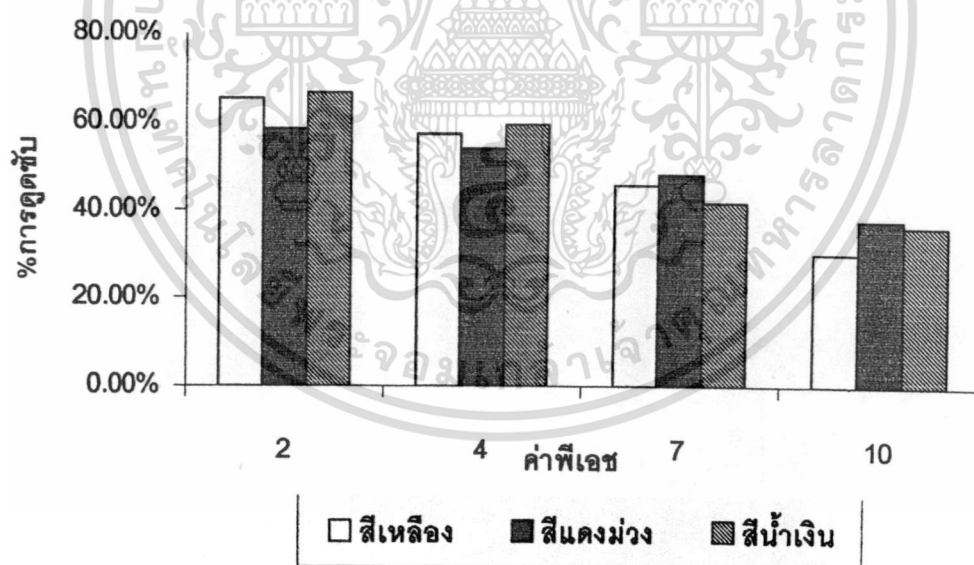
ปริมาณพอลิเมอร์ (mg)	%การดูดซับสีเขียวอม	%การดูดซับสีม่วงแดง	%การดูดซับสีน้ำเงิน
10	4.65%	6.54%	4.04%
50	21.86%	27.99%	21.58%
100	35.83%	42.29%	37.78%
150	46.24%	52.32%	50.87%
200	51.42%	56.84%	55.84%

4.3 ผลการศึกษาผลของค่าพีเอชในการดูดซับสีข้อมในน้ำเสีย

จากการทดลองตามหัวข้อ 3.3.4.2 ซึ่งเป็นการศึกษาผลของค่าพีเอชในการดูดซับสีข้อมเพื่อหาค่าพีเอชที่เหมาะสมในการดูดซับสีข้อมคิสเพิร์สด้วย β -CDP ได้ผลการทดลองดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 แสดงผลค่าพีเอชที่มีต่อค่าดูดซับสีข้อมคิสเพิร์สของพอลิเมอร์ทั้ง 3 สี

ค่าพีเอช	สีเหลือง	สีแดงม่วง	สีน้ำเงิน
2	65.32%	58.41%	67.88%
4	57.36%	54.09%	56.93%
7	45.72%	48.12%	41.59%
10	30.09%	37.76%	35.95%

แผนภาพที่ 4.3 แสดงผลของค่าพีเอชที่มีต่อประสิทธิภาพการดูดซับสีข้อมคิสเพิร์สในน้ำเสียสังเคราะห์ทั้งสามสี

จากผลการทดลองการศึกษาผลของค่าพีเอชที่มีต่อประสิทธิภาพการดูดซับสีข้อมคิสเพิร์สโดยใช้พอลิเมอร์สูตร 30 ปริมาณพอลิเมอร์เท่ากับ 100 มิลลิกรัม ปริมาณน้ำเสียเอกสารเป็นอีกสารที่เสริมแรงในการใช้งานเพื่อทำการศึกษาในขั้นต่อไป อย่างไรก็ตามการคำนวณว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สังเคราะห์ 20 มิลลิลิตร ระยะเวลาสัมผัส 2 ชั่วโมงที่ค่าพีเอชเป็น 2 4 7 และ 10 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าที่ค่าพีเอชต่ำคือที่ พีเอชเท่ากับ 2 มีปริมาณการดูดซับสีข้อมได้ดีที่สุด คือ เปอร์เซ็นต์การดูดซับสีเหลืองเท่ากับ 65.32% สีแดงม่วงเท่ากับ 58.41% สีน้ำเงิน 67.88% และมีปริมาณการดูดซับหรือการบำบัดสีข้อมคิสเพิร์สได้ลดลงเมื่อมีค่าพีเอชของน้ำเสียเพิ่มขึ้น

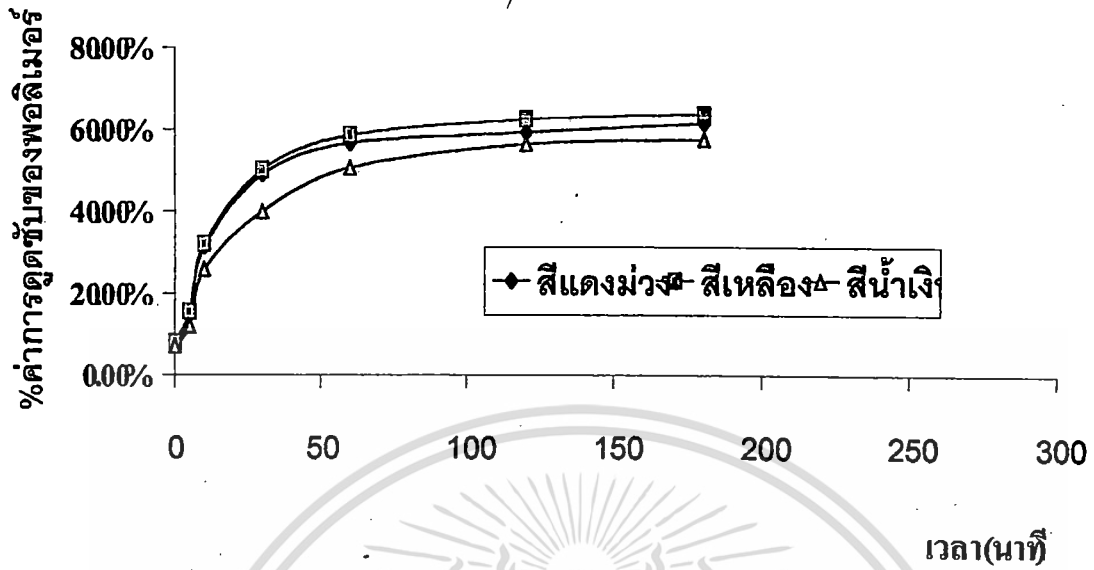
ดังนั้นเราจึงเลือกใช้ค่าพีเอชเท่ากับ 2 เพื่อใช้เป็นปัจจัยในการศึกษาการดูดซับสีข้อมคิสเพิร์ส โดยใช้พอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทรินในขั้นตอนต่อไป

4.4 ผลการศึกษาผลของระยะเวลาสัมผัสในการดูดซับสีข้อมคิสเพิร์สในน้ำเสียด้วยพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทริน

จากการทดลองตามหัวข้อที่ 3.3.4.3 ซึ่งเป็นการศึกษาเพื่อหาระยะเวลาสัมผัสที่เหมาะสมในการใช้พอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทรินเพื่อบำบัดสีข้อมคิสเพิร์สในน้ำเสียจากโรงงานฟอกย้อม ได้ผลดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 แสดงผลของค่าระยะเวลาสัมผัส(นาที)ที่มีต่อปริมาณการดูดซับสีข้อมคิสเพิร์สของพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทริน

ระยะเวลาสัมผัส (นาที)	สีแดง	สีเหลือง	สีน้ำเงิน
5	7.76%	7.92%	7.16%
10	17.00%	15.55%	12.12%
30	31.97%	32.01%	26.12%
60	50.00%	49.99%	39.76%
120	58.42%	58.52%	50.92%
180	62.33%	62.34%	56.42%
240	63.59%	63.62%	57.56%

แผนภาพที่ 4.4 แสดงผลของค่าระยะเวลาสัมพัทธ์(นาทื)ที่มีต่อปริมาณการดูดซับสปีดิสเพิร์สของพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทริน

จากผลการทดลองการศึกษาผลของระยะเวลาสัมพัทธ์ (นาทื) ของพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทริน กับ น้ำเสียสังเคราะห์ โดยใช้พอลิเมอร์สูตร 30 ปริมาณ 100 มิลลิกรัม และ น้ำเสียสังเคราะห์มีความเข้มข้นในช่วง 10 ppm. พีเอช 2 ปริมาตร 20 มิลลิลิตร โดยแปรค่าระยะเวลาสัมพัทธ์เป็น 5 10 30 60 120 180 และ 240 นาทื ตามลำดับจะเห็นได้ว่าอัตราการดูดซับสีย้อมของ พอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทรินในช่วงแรกจะเพิ่มขึ้นจนกระทั่งถึงนาทืที่ 60 อัตราการดูดซับสีย้อมของ พอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทรินจะมีค่าลดลง และในช่วงระยะเวลาสัมพัทธ์หลังนาทืที่ 120 ไปแล้วจะมีอัตราการดูดซับสีย้อมเกือบจะคงที่

ดังนั้นเราจะเลือกใช้ค่าระยะเวลาสัมพัทธ์ระหว่างพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทรินกับ น้ำเสียสังเคราะห์ที่ 120 นาทืในการทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดูดซับสีย้อมดิสเพิร์ส และ ประสิทธิภาพการดูดซับสีย้อมในน้ำเสียตัวอย่างต่อไป

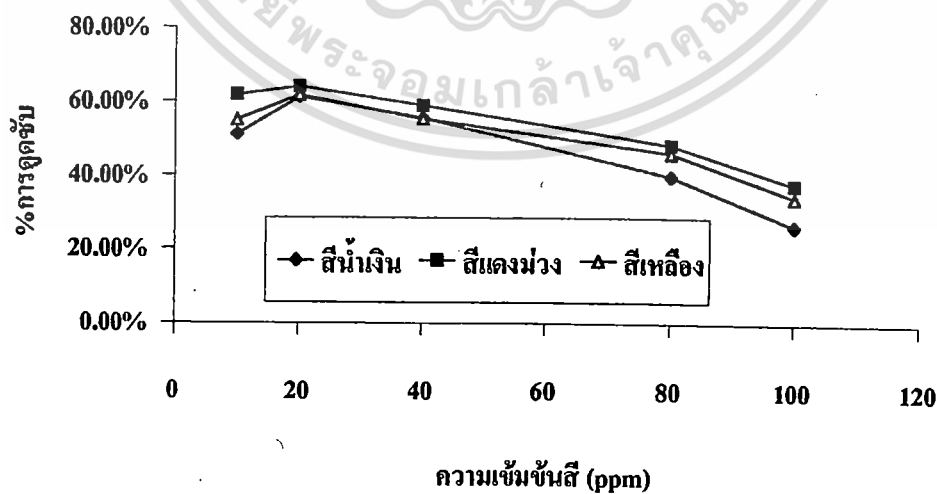
4.5 การศึกษาผลของค่าความเข้มข้นเริ่มต้นของน้ำเสียในการบำบัดสีย้อมดิสเพิร์สในน้ำเสียโดยใช้พอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทริน

จากการศึกษาตามหัวข้อ 3.3.4.4 เพื่อหาค่าความเข้มข้นเริ่มต้นที่เหมาะสมในการดูดซับสีย้อมดิสเพิร์สในน้ำเสียด้วยพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทริน ได้ผลการทดลองดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 แสดงผลของความเข้มข้นเริ่มต้นของสีย้อมดิสเพิร์สในน้ำเสียต่อประสิทธิภาพการบำบัดด้วยพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทริน

ความเข้มข้นสีย้อมในน้ำเสีย (ppm)	สีน้ำเงิน	สีแดงม่วง	สีเหลือง
10	51.13%	61.76%	55.12%
20	61.31%	64.11%	61.66%
40	55.68%	58.88%	59.13%
80	39.29%	48.27%	46.04%
100	26.52%	37.65%	37.42%

ผลของความเข้มข้นสีเริ่มต้นต่อประสิทธิภาพการดูดซับสี

แผนภาพที่ 4.5 แสดงผลของความเข้มข้นเริ่มต้นของสีย้อมดิสเพิร์สทั้งสามสีต่อปริมาณการดูดซับสีย้อมดิสเพิร์สของพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทริน

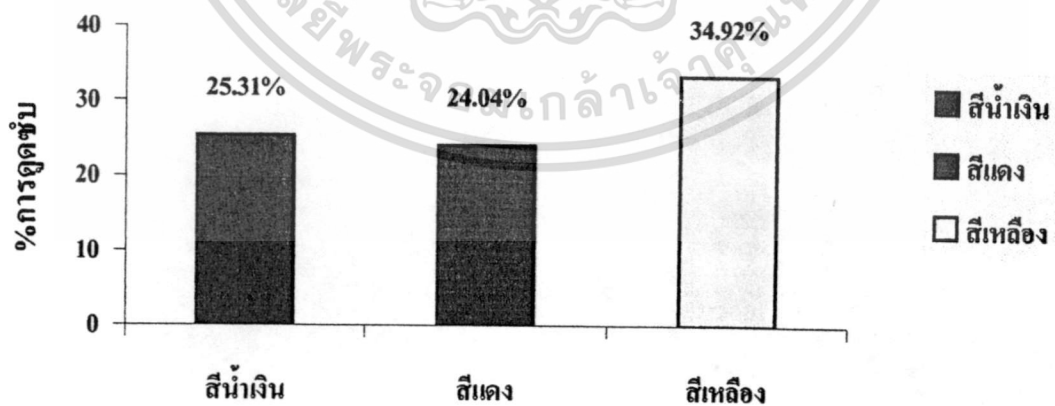
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากผลการทดลองการศึกษาผลของความเข้มข้นเริ่มต้นของสีย้อมคิสเพิร์สในน้ำเสียสังเคราะห์ ที่มีต่อประสิทธิภาพการดูดซับสีของพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทริน โดยใช้ พอลิเมอร์สูตร 30 ปริมาณ 100 มิลลิกรัม และ น้ำเสียสังเคราะห์ที่มีความเข้มข้นในช่วง 10 ppm. พีเอช 2 ปริมาตร 20 มิลลิลิตร ระยะเวลาสัมผัสเป็น 180 นาทีโดยแปรค่าความเข้มข้นเริ่มต้นของสีย้อมคิสเพิร์สในน้ำเสียเป็น 10 20 40 80 และ 100 ppm. จะเห็นได้ว่าในช่วงความเข้มข้น 10 - 20 ppm. จะมีเปอร์เซ็นต์การบำบัดสีได้เพิ่มขึ้น แต่หลังช่วงความเข้มข้น 20 - 100 ppm. จะมีเปอร์เซ็นต์การบำบัดสีย้อมได้ลดลง โดยความเข้มข้นของสีย้อมคิสเพิร์สในน้ำเสียที่ค่า 20 ppm. จะมีเปอร์เซ็นต์การบำบัดสีย้อมได้สูงสุด คือ สีเหลืองเท่ากับ 61.66% สีแดงม่วงเท่ากับ 64.11% สีนํ้าเงินเท่ากับ 61.31%

ดังนั้นความเข้มข้นเริ่มต้นที่เหมาะสมในการดูดซับสีย้อมคิสเพิร์สของพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทริน โดยใช้พอลิเมอร์สูตร 30 ปริมาณ 100 มิลลิกรัม และ น้ำเสียสังเคราะห์ มีค่าพีเอช 2 ปริมาตร 20 มิลลิลิตร ระยะเวลาสัมผัสเป็น 180 นาที คือ 20 ppm.

4.6 ผลการศึกษาประสิทธิภาพการนำพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทรินกลับมาใช้ใหม่

จากการทดลองตามหัวข้อที่ 3.3.6 ได้ผลการทดลองดังแผนภาพที่ 4.6

แผนภาพที่ 4.6 แสดงประสิทธิภาพการดูดซับสีย้อมคิสเพิร์สจากบีต้าไซโคลเดกซ์ทรินที่นำกลับมาใช้ใหม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

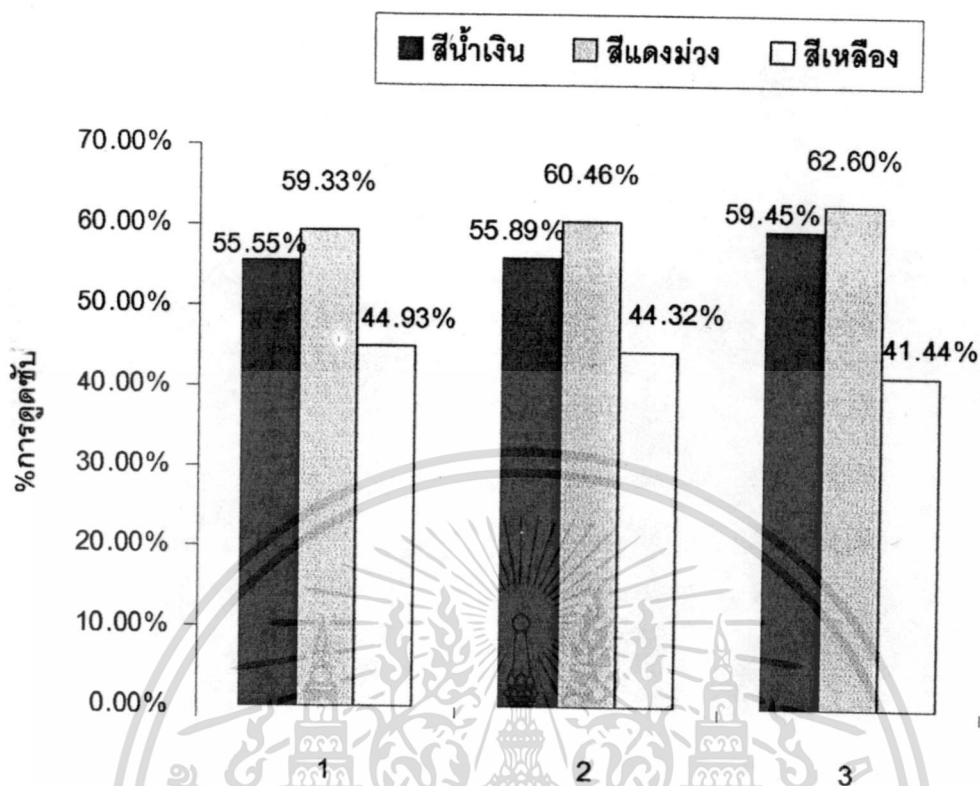
จากแผนภาพแสดงประสิทธิภาพการดูดซับสีย้อมคิสเพิร์สจากพอลิเมอร์บีต้าไซโคล เดกซ์ทรินที่นำกลับมาใช้ใหม่จะเห็นได้ว่าพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทรินที่ผ่านการใช้แล้วเมื่อนำมาล้างด้วยเอทานอล เมทานอล และน้ำกลั่น จะสามารถดูดซับได้อีก โดยจะเห็นว่า สีเหลือง เป็นสีที่สามารถดูดซับได้ในเปอร์เซ็นต์มากที่สุดคือ 34.92% ส่วนสีที่มีเปอร์เซ็นต์การดูดซับ รองลงมาคือ สีนํ้าเงิน ที่ 25.31% และสีที่สามารถดูดซับได้ในพอลิเมอร์ที่นำกลับมาใช้ใหม่นั้นคือ สีแดงม่วง ที่ 24.04% ซึ่งพอลิเมอร์ที่เรา นำกลับมาใช้ใหม่นี้เป็นพอลิเมอร์ที่มาจากใน ขั้นตอนการทดลองในหัวข้อ 3.3.4.1 ที่พอลิเมอร์สูตร 30 ปริมาณพอลิเมอร์ 100 มิลลิกรัม ซึ่ง หลังจากการล้างด้วยเอทานอล เมทานอล และน้ำกลั่นแล้ว พอลิเมอร์จะมีสีติดอยู่ต่างๆ นั้นแสดงว่าเอทานอล เมทานอล และน้ำกลั่น ไม่สามารถล้างสีย้อมชนิดคิสเพิร์สได้หมด 100% เมื่อนำกลับมาใช้ในการดูดซับอีกครั้งหนึ่งประสิทธิภาพการดูดซับ ไม่เท่าเดิม หรือ ลด ลงกว่าเดิม ซึ่งจะเห็นได้จากเมื่อนำพอลิเมอร์ที่ดูดซับสีแดงม่วงจะมีเปอร์เซ็นต์การดูดซับครั้งแรก สูงสุด เมื่อการดูดซับสีย้อมคิสเพิร์สของพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทรินในครั้งแรกมี เปอร์เซ็นต์สูงแล้ว ในการนำกลับมาใช้ใหม่นั้นจะมีประสิทธิภาพในการดูดซับลดลง

4.7 การศึกษาประสิทธิภาพการกำจัดสีย้อมในตัวอย่างน้ำเสียจากโรงงานฟอกย้อม

จากการทำการทดลองตามหัวข้อที่ 3.3.5 ในตัวอย่างน้ำเสียจากหม้อย้อมของ โรงงาน ฟอกย้อมที่ยังไม่ผ่านการบำบัดได้ผลดังตาราง 4.6

ตารางที่ 4.6 แสดงประสิทธิภาพการกำจัดสีย้อมคิสเพิร์สในน้ำเสียตัวอย่างจาก โรงงานฟอก ย้อม

ครั้งที่	สีนํ้าเงิน	สีแดงม่วง	สีเหลือง
1	55.55%	59.33%	44.93%
2	55.89%	60.46%	44.32%
3	59.45%	62.60%	41.44%

แผนภาพที่ 4.7 แสดงประสิทธิภาพการกำจัดสีย้อมคิสเพิร์สในตัวอย่างน้ำเสียจากโรงงานฟอกย้อม

จากผลการทดลองการศึกษาประสิทธิภาพการดูดซับสีย้อมคิสเพิร์สในน้ำเสียตัวอย่างจากโรงงานฟอกย้อมซึ่งเก็บแบบจ้วง แล้วนำมาทำการเจือจางโดยการนำน้ำตัวอย่างมา 50 มิลลิลิตร เติมน้ำกลั่นปรับปริมาตรให้ครบ 100 มิลลิลิตร โดยนำมาทำการดูดซับกับพอลิเมอร์สูตร 30 ปริมาณ 100 มิลลิกรัม ปรับพีเอชของน้ำเสียตัวอย่างมีค่าเท่ากับ 2 น้ำเสียตัวอย่างปริมาตร 20 มิลลิลิตร ระยะเวลาสัมผัสเป็น 120 นาที พบว่าเปอร์เซ็นต์การกำจัดสีย้อมคิสเพิร์สในน้ำเสียตัวอย่างจากโรงงานฟอกย้อมของแต่ละสีในน้ำตัวอย่างนั้นแตกต่างกัน โดยสีแดงม่วงในน้ำเสียตัวอย่างมีเปอร์เซ็นต์การดูดซับได้สูงสุด คือ โดยเฉลี่ยแล้วที่ 60.80% รองลงมาคือ สีน้ำเงินคือ โดยเฉลี่ยแล้วที่ 56.96% และ สีเหลือง คือ โดยเฉลี่ยแล้วที่ 43.56%

บทที่ 5

สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการทดลอง

ผลจากการศึกษาสภาวะที่เหมาะสมในการบำบัดสีย้อมคิสเพิร์สโดยใช้พอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทรินสามารถสรุปได้ดังนี้

1. อัตราส่วนในการเตรียมพอลิเมอร์ระหว่าง อีพิคลอโรไฮดรินกับบีต้าไซโคลเดกซ์ทริน ที่เหมาะสมเพื่อใช้ในการบำบัดสีย้อมคิสเพิร์สด้วย พอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทริน ในงานวิจัยนี้คือ พอลิเมอร์สูตร 30 ที่มีอัตราส่วนระหว่าง อีพิคลอโรไฮดรินกับบีต้าไซโคลเดกซ์ทรินโดยโมลเท่ากับ 30 ซึ่งสามารถการดูดซับสีย้อมคิสเพิร์สเป็นเปอร์เซ็นต์สูงสุดในทั้ง 3 สี คือ สีนํ้าเงินมีเปอร์เซ็นต์การดูดซับเท่ากับ 36.69% สีม่วงแดงมีเปอร์เซ็นต์การดูดซับเท่ากับ 43.08% สีเหลืองมีเปอร์เซ็นต์การดูดซับเท่ากับ 36.51%

2. ปริมาณพอลิเมอร์ที่ใช้ในการบำบัดสีย้อมคิสเพิร์สนั้นเมื่อปริมาณเพิ่มขึ้นเปอร์เซ็นต์การบำบัดสีย้อมคิสเพิร์สในน้ำเสียจะเพิ่มขึ้น โดยปริมาณที่เลือกใช้ในงานวิจัยครั้งนี้เท่ากับ 100 mg.

3. ค่าพีเอชของสารละลายสีย้อมเริ่มต้นนั้นมีผลต่อเปอร์เซ็นต์การดูดซับ ที่ค่าพีเอชต่างๆคือที่พีเอชเท่ากับ 2 มีปริมาณการดูดซับสีย้อมได้ดีที่สุด คือ เปอร์เซ็นต์การดูดซับสีเหลืองเท่ากับ 65.32% สีแดงม่วงเท่ากับ 58.41% สีนํ้าเงิน 67.88% และเปอร์เซ็นต์การดูดซับ จะค่อยๆ ลดลงเมื่อมีค่าพีเอชของสารละลายสีย้อมเริ่มต้นเพิ่มสูงขึ้น

4. ค่าระยะเวลาสัมผัสระหว่างพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทริน กับ น้ำเสียนั้นมีผลต่อเปอร์เซ็นต์การดูดซับของพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทริน โดยอัตราการดูดซับสีย้อมของพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทรินในช่วงแรก จะเพิ่มขึ้นจนกระทั่ง ถึงนาทีที่ 60 อัตราการดูดซับสีย้อมของพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทรินจะมีค่าลดลง และในช่วงระยะเวลาสัมผัสหลังจากนาทีที่ 120 ไปแล้วจะมีอัตราการดูดซับสีย้อมเกือบจะคงที่

5. ในช่วงความเข้มข้น 10 - 20 ppm จะมีเปอร์เซ็นต์การบำบัดสีได้เพิ่มขึ้น แต่หลังช่วงความเข้มข้น 20 - 100 ppm จะมีเปอร์เซ็นต์การบำบัดสีย้อมได้ลดลง โดยความเข้มข้นของ สีย้อมคิสเพิร์สในน้ำเสียที่ค่า 20 ppm จะมีเปอร์เซ็นต์การบำบัดสีย้อมได้สูงสุด คือ สีเหลืองเท่ากับ 61.66% สีแดงม่วงเท่ากับ 64.11% สีนํ้าเงินเท่ากับ 61.31%

6. การนำพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทรินกลับมาใช้ใหม่ไซโคลเดกซ์ทรินที่ผ่านการใช้แล้ว เมื่อนำมาล้างด้วยเอทานอล เมทานอล และน้ำกลั่น จะสามารถดูดซับได้อีกโดยจะเห็นว่า สีเหลือง เป็นสีที่สามารถดูดซับได้ในเปอร์เซ็นต์มากที่สุดคือ 34.92% ส่วนสีที่มีเปอร์เซ็นต์การดูดซับรองลงมาคือ สีน้ำเงิน ที่ 25.31% และสีที่สามารถดูดซับได้ในพอลิเมอร์ที่นำกลับมาใช้ใหม่นั้นคือ สีแดงม่วง ที่ 24.04%

7. จากการศึกษากำจัดสีย้อมผ้าจากน้ำเสียของโรงงานฟอกย้อมด้วยบีต้าไซโคลเดกซ์ทริน พบว่าเปอร์เซ็นต์การกำจัดสีย้อมดิสเพิร์สในน้ำเสียตัวอย่างจากโรงงานฟอกย้อมของแต่ละสีในน้ำตัวอย่างนั้นแตกต่างกันโดยสีแดงม่วงในน้ำเสียตัวอย่างมีเปอร์เซ็นต์การดูดซับได้สูงสุดคือ โดยเฉลี่ยแล้วที่ 60.80% รองลงมาคือ สีน้ำเงินคือ โดยเฉลี่ยแล้วที่ 56.96% และ สีเหลืองคือ โดยเฉลี่ยแล้วที่ 43.56%

5.2 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาหัวข้อโครงการพิเศษในหัวข้อ การบำบัดสีย้อมดิสเพิร์สในน้ำเสียจากโรงงานฟอกย้อม โดยใช้ด้วยบีต้าไซโคลเดกซ์ทรินพอลิเมอร์พบว่า

1. ในขั้นตอนการเตรียมพอลิเมอร์ ต้องระมัดระวังเรื่องอุณหภูมิที่ใช้ คือ ต้องควบคุมอุณหภูมิไม่ให้มากเกินไป หรือ น้อยเกินไป จากช่วง 50 – 70 องศาเซลเซียส เพราะ ถ้าอุณหภูมิที่มากเกินไปจะทำให้อีพิคโลโรไฮดรินจับตัวแข็งก่อนที่จะเกิดปฏิกิริยาการเชื่อมโยง กับบีต้าไซโคลเดกซ์ทริน หรือ อุณหภูมิที่น้อยเกินไปจะทำให้ไม่เกิดปฏิกิริยาพอลิเมอร์เซชันระหว่างบีต้าไซโคลเดกซ์ทริน กับอีพิคโลโรไฮดริน ทำให้การเตรียมพอลิเมอร์ไม่ได้ปริมาณตามความเป็นจริงซึ่งทำให้สูญเสียบีต้าไซโคลเดกซ์ทรินไป และ พอลิเมอร์ที่ได้จะมีอัตราส่วนโดยโมลระหว่าง อีพิคโลโรไฮดริน ต่อ บีต้าไซโคลเดกซ์ทริน ไม่ตรงตามสูตรที่เราต้องการ และนอกจากนี้เราควรมีปิดฝาภาชนะที่ใช้เตรียมพอลิเมอร์เพื่อป้องกันไม่ให้อากาศแทรกตัวอยู่ระหว่างช่องว่างของรูพรุนของบีต้าไซโคลเดกซ์ทรินถูกไล่ออกไป ซึ่งมีผลต่อคุณภาพของพอลิเมอร์ที่ได้ทำให้มีปริมาณของรูพรุนลดลง โดยจะส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการดูดซับของพอลิเมอร์

2. ในการศึกษาถึงผลของปริมาณพอลิเมอร์ที่มีผลต่อค่าเปอร์เซ็นต์การกำจัดสีย้อมดิสเพิร์สในน้ำเสียยังเป็นช่วงแคบๆ คือ ระหว่าง 10 - 100 mg. และ ยังเป็นค่าที่ไม่ละเอียดพอ อันเนื่องมาจากข้อจำกัดทางงบประมาณในการศึกษา ดังนั้นถ้าต้องการนำข้อมูลไปประยุกต์ใช้ควรจะทำการศึกษาให้ละเอียดลงไปเพื่อที่จะทราบถึงค่าที่แน่นอนเพื่อช่วยในการเลือกใช้ปริมาณที่เหมาะสมกับงานที่ต้องการได้

3. ค่าพีเอชในงานวิจัยนี้เป็นเพียงค่าพีเอชที่บอกถึงสถานะของน้ำเสียว่าอยู่ในช่วง ความ เป็นกรดแก่ กรดอ่อน กลาง หรือ เบส เพื่อที่จะดูแนวโน้มว่าช่วงใดที่จะเหมาะสมต่อการใช้ดูดซับสีย้อมคิสเพิร์สในน้ำเสียด้วยพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทริน โดยจากการทดลองพบว่าที่พีเอชค่าๆ จะมีประสิทธิภาพการดูดซับดีมากกว่าที่พีเอชสูงขึ้น เมื่อนำไปประยุกต์ใช้จริงควรที่จะมีการศึกษาให้ละเอียดลงไปอีกเพื่อที่จะทราบค่าพีเอชที่ดีที่สุดในการดูดซับสีย้อมคิสเพิร์สในน้ำเสียด้วยพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทริน

4. ในการล้างพอลิเมอร์ที่ผ่านการบำบัดสีย้อมมาแล้วเพื่อนำเอาพอลิเมอร์กลับมาใช้ใหม่นั้นเฉพาะเอทานอล เมทานอล และน้ำกลั่นยังไม่สามารถล้างได้หมดควรได้จะมีการศึกษาต่อไป

5. ในรูปแบบของการดูดซับสีย้อมของพอลิเมอร์ในงานวิจัยครั้งนี้ไม่ได้ทดสอบยืนยันการดูดซับแบบอินคลูชันระหว่างพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทริน กับ สีย้อมคิสเพิร์ส ดังนั้นจึงไม่อาจสรุปได้ว่ารูปแบบการดูดซับและการกำจัดสีย้อมโดยใช้พอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทรินในสถานะที่ทดลองนั้น เป็นแบบอินคลูชันหรือเป็นแค่การดูดซับโดยแรงแวนเดอร์วาลส์แรงทางกายภาพระหว่างอนุภาคสีย้อมกับพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทริน ดังนั้นในการศึกษาขั้นต่อไปควรทำการยืนยันการเกิดสารประกอบเชิงซ้อนแบบอินคลูชันของสีย้อมและพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทริน โดยใช้เทคนิค NMR และ IR

6. ในการศึกษาถึงประสิทธิภาพที่เทียบกับราคาในด้านของความคุ้มค่าในการประยุกต์ใช้ของพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทริน น่าจะมีการเปรียบเทียบกับเซตลูโลสซึ่งมีโครงสร้างโมเลกุลหลักที่คล้ายคลึงกันและมีลักษณะของความเป็นพอลิเมอร์ทางธรรมชาติ เพื่อที่จะทราบได้ว่าพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทรินมีคุณสมบัติในการเกิดอินคลูชันนั้นจะมีประสิทธิภาพในการกำจัดได้ดีกว่าเซตลูโลสมากน้อยเพียงใด

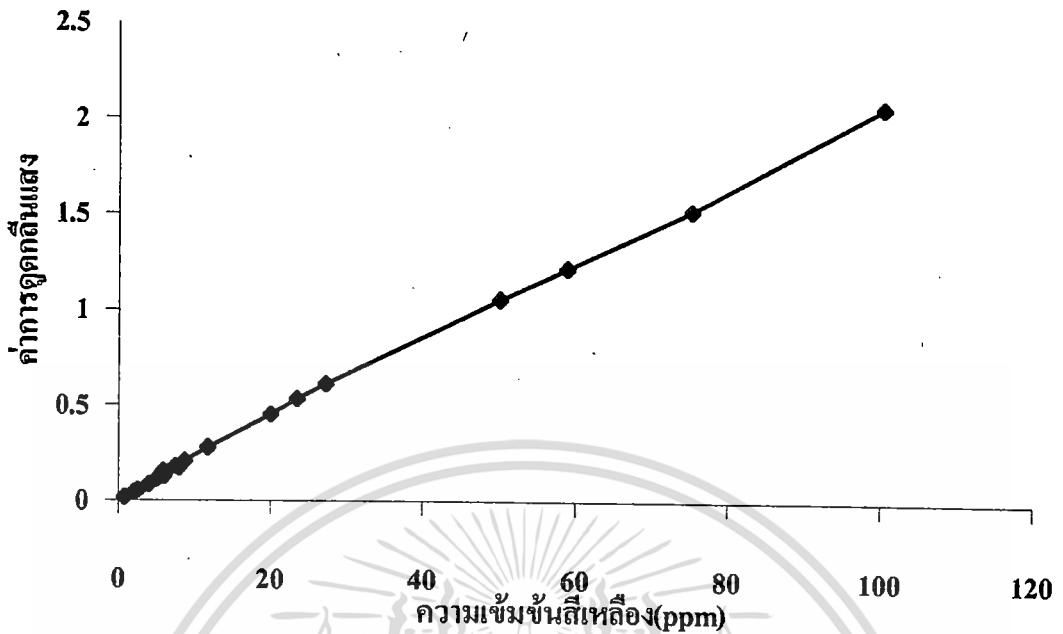
ภาคผนวก ก
สีย้อมสีเหลือง

ตารางที่ 6.1 ค่าความเข้มข้นสารละลายสีย้อมคิสเพิร์สชนิดสีเหลืองมาตรฐาน กับ ค่าการดูดกลืนแสง

ความเข้มข้นของสารละลายสีเหลือง(ppm)	ค่าการดูดกลืนแสง			ค่าเฉลี่ย
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	
0.80	0.017	0.019	0.018	0.018
2.00	0.043	0.043	0.044	0.043
2.50	0.0055	0.056	0.054	0.055
4.00	0.084	0.0084	0.084	0.084
5.00	0.114	0.115	0.115	0.115
5.88	0.154	0.154	0.155	0.154
6.00	0.128	0.129	0.127	0.129
8.00	0.172	0.172	0.173	0.172
8.75	0.208	0.209	0.210	0.209
7.50	0.180	0.180	0.179	0.180
11.75	0.280	0.280	0.280	0.280
20.00	0.452	0.454	0.453	0.453
23.50	0.534	0.534	0.534	0.534
27.30	0.615	0.614	0.614	0.614
50.01	1.053	1.053	1.053	1.053
58.75	1.212	1.213	1.213	1.213
75.01	1.514	1.516	1.515	1.514
100.01	2.061	2.061	2.061	2.061

หมายเหตุ ค่า λ_{MAX} ของสารละลายสีเหลืองที่ 485 นาโนเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภาพที่ 6.1 แสดงกราฟมาตรฐานระหว่างค่าการดูดกลืนแสง กับความเข้มข้นของสารละลายสีย้อมคิตเพอร์สตีเกลือ

ตารางที่ 6.2 แสดงปริมาณการดูดซับสีย้อมของพอลิเมอร์สูตรต่างๆ

สูตรพอลิเมอร์	ค่าการดูดกลืนแสงก่อนทำการดูดซับ	ความเข้มข้นก่อนทำการดูดซับ	ค่าการดูดกลืนแสงก่อนทำการดูดซับ	ความเข้มข้นหลังทำการดูดซับ	ความเข้มข้นก่อน-หลัง(ppm)	% การดูดซับ
10	0.249	11.97	0.177	8.51	3.46	28.91%
	0.216	10.38	0.156	7.49	2.89	27.84%
	0.213	10.24	0.151	7.25	2.99	29.15%
20	0.219	10.5	0.152	7.31	3.19	30.40%
	0.216	10.38	0.151	7.25	3.13	30.20%
	0.224	10.78	0.152	7.32	3.45	32.08%
30	0.224	10.75	0.143	6.87	3.88	36.14%
	0.216	10.38	0.136	6.52	3.86	37.19%
	0.222	10.67	0.142	6.81	3.86	36.20%

หมายเหตุ ค่า λ_{MAX} ของสารละลายสีย้อมที่ 485 นาโนเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6.2(ต่อ) แสดงปริมาณการดูดซับสีเหลืองของพอลิเมอร์สูตรต่างๆ

สูตรพอลิเมอร์	ค่าการดูดกลืนแสงก่อนทำการดูดซับ	ความเข้มข้นก่อนทำการดูดซับ	ค่าการดูดกลืนแสงก่อนทำการดูดซับ	ความเข้มข้นหลังทำการดูดซับ	ความเข้มข้นก่อน-หลัง (ppm)	% การดูดซับ
60	0.249	11.97	0.213	10.22	1.75	14.65%
	0.224	10.75	0.189	9.07	1.68	15.61%
	0.216	10.38	0.181	8.68	1.70	16.39%
90	0.249	11.97	0.220	10.59	1.38	11.51%
	0.223	10.75	0.199	9.56	1.19	11.05%
	0.213	10.24	0.187	8.97	1.27	12.39%

ตารางที่ 6.3 ข้อมูลผลการทดลองศึกษาประสิทธิภาพการดูดซับสีเหลืองตามปริมาณพอลิเมอร์

ปริมาณพอลิเมอร์(mg)	ค่าการดูดกลืนแสง			ความเข้มข้น(ppm)	%การดูดซับ	% removal
0	0.225	0.224	0.225	10.79		0%
10	0.214	0.214	0.215	10.34	4.20%	
	0.213	0.213	0.213	10.24	5.09%	4.65%
	0.212	0.212	0.214	10.29	4.65%	
50	0.177	0.177	0.178	8.56	20.67%	
	0.176	0.176	0.175	8.41	22.03%	21.86%
	0.175	0.174	0.173	8.32	22.89%	
100	0.146	0.146	0.145	7.02	34.94%	
	0.143	0.144	0.144	6.92	35.84%	35.83%
	0.142	0.142	0.141	6.83	36.70%	
150	0.118	0.117	0.118	5.67	47.45%	
	0.120	0.120	0.120	5.77	46.52%	46.24%
	0.126	0.126	0.124	5.96	44.76%	
200	0.110	0.110	0.110	5.29	50.97%	
	0.109	0.109	0.109	5.24	51.43%	51.42%
	0.108	0.108	0.108	5.19	51.87%	

ตารางที่ 6.4 แสดงข้อมูลผลการศึกษามลของค่าพีเอชต่อประสิทธิภาพการดูดซับสีย้อมคิสเพิร์ส สีเหลืองในน้ำเสีย

ค่าพีเอช							%removal
ความเข้มข้นเริ่มต้น		0.232	0.232	0.232	0.232	11.15	
2	1	0.079	0.078	0.076	0.080	3.87	65.32%
	2	0.081	0.082	0.082			
	3	0.082	0.082	0.082			
ความเข้มข้นเริ่มต้น		0.204	0.204	0.204	0.204	9.81	
4	1	0.087	0.087	0.087	0.087	4.18	57.36%
	2	0.089	0.089	0.089			
	3	0.085	0.085	0.085			
ความเข้มข้นเริ่มต้น		0.211	0.211	0.211	0.211	10.63	
7	1	0.122	0.122	0.122	0.120	5.77	45.72%
	2	0.112	0.115	0.116			
	3	0.123	0.123	0.125			
ความเข้มข้นเริ่มต้น		0.217	0.218	0.214	0.216	10.40	
10	1	0.145	0.148	0.147	0.151	7.27	30.09%
	2	0.156	0.156	0.156			
	3	0.151	0.151	0.151			

หมายเหตุ วัดค่าการดูดกลืนแสงที่ $\lambda_{\max}$ เท่ากับ 485 นาโนเมตร

ตารางที่ 6.5 แสดงข้อมูลผลการศึกษาระยะเวลาสัมผัสที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบำบัดสีเขียวคิสเพิร์สสีเหลืองในน้ำเสีย

ระยะเวลาสัมผัส (นาทีก)	ค่าการดูดกลืนแสง			ค่าเฉลี่ย	ความเข้มข้น (ppm)	%การดูดซับ	%การดูดซับเฉลี่ย
0	0.271	0.269	0.270	0.270	12.98		0%
5	0.246	0.245	0.246	0.246	11.83	8.86%	
	0.245	0.246	0.246	0.246	11.83	8.86%	7.76%
	0.256	0.254	0.254	0.255	12.26	5.55%	
10	0.231	0.231	0.231	0.231	11.11	14.41%	
	0.221	0.221	0.221	0.221	10.10	22.49%	17.00%
	0.231	0.232	0.232	0.232	11.15	14.10%	
30	0.184	0.184	0.184	0.184	8.85	31.81%	
	0.182	0.181	0.182	0.182	8.75	32.59%	31.97%
	0.185	0.185	0.185	0.185	8.89	31.51%	
60	0.134	0.135	0.133	0.134	6.44	50.38%	
	0.132	0.132	0.133	0.132	6.35	51.08%	50.00%
	0.139	0.138	0.139	0.139	6.68	48.54%	
120	0.113	0.113	0.115	0.114	5.48	57.78%	
	0.111	0.111	0.111	0.111	5.33	58.94%	58.42%
	0.112	0.112	0.112	0.112	5.38	58.55%	
180	0.100	0.100	0.100	0.100	4.81	62.94%	
	0.099	0.102	0.102	0.101	4.86	62.56%	62.33%
	0.105	0.104	0.106	0.104	5.00	61.48%	
240	0.097	0.097	0.097	0.097	4.66	64.10%	
	0.099	0.099	0.099	0.099	4.76	63.33%	63.59%
	0.099	0.098	0.099	0.099	4.76	63.33%	

หมายเหตุ วัดค่าการดูดกลืนแสงที่ λ_{max} เท่ากับ 485 นาโนเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6.6 แสดงข้อมูลผลการศึกษาความเข้มข้นเริ่มต้นของสีย้อมดิสเพิร์สสีเหลืองที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบำบัดสีย้อมดิสเพิร์สในน้ำเสีย

ความเข้มข้น (ppm)	ค่าการดูดกลืนแสง			เฉลี่ย	คิดเป็นความเข้มข้น (ppm)	%การดูดซับ	%การดูดซับเฉลี่ย
เริ่มต้น	0.215	0.218	0.217	0.217	10.43		
10	0.100	0.100	0.102	0.101	4.86	53.40%	
	0.094	0.092	0.094	0.093	4.47	57.14%	55.12%
	0.098	0.098	0.099	0.098	4.71	54.84%	
เริ่มต้น	0.439	0.439	0.440	0.439	21.11		
20	0.156	0.156	0.156	0.156	7.50	64.47%	
	0.175	0.175	0.174	0.175	8.41	60.16%	61.66%
	0.174	0.174	0.174	0.174	8.37	60.35%	
เริ่มต้น	0.895	0.896	0.900	0.897	43.13		
40	0.401	0.403	0.402	0.402	19.37	55.09%	
	0.398	0.397	0.399	0.398	19.13	55.43%	59.13%
	0.400	0.401	0.400	0.400	14.29	66.87%	
เริ่มต้น	1.654	1.656	1.658	1.656	79.62		
80	0.897	0.897	0.894	0.896	43.08	45.89%	
	0.898	0.898	0.897	0.898	43.17	45.78%	46.04%
	0.887	0.887	0.886	0.887	42.64	46.45%	
เริ่มต้น	2.003	2.003	2.010	2.005	96.39		
100	1.142	1.141	1.142	1.142	54.90	43.04%	
	1.480	1.480	1.483	1.481	52.89	45.13%	37.42%
	1.340	1.342	1.342	1.341	64.47	33.11%	

หมายเหตุ วัดค่าการดูดกลืนแสงที่ λ_{max} เท่ากับ 485 นาโนเมตร

ตารางที่ 6.7 แสดงข้อมูลผลการนำพอลิเมอร์น้ำกลับมาใช้ดูดซับสีเหลืองใหม่

	ค่าการดูดกลืนแสง			ค่าเฉลี่ย	คิดเป็นความเข้มข้น(ppm)	%removal
	1	2	3			
เริ่มต้น	0.202	0.2	0.202	0.201	9.68	
หลังบำบัด	0.136	0.138	0.136	0.137	6.59	31.92%
หลังบำบัด	0.136	0.134	0.132	0.134	6.44	33.44%
หลังบำบัด	0.120	0.123	0.123	0.122	6.87	39.41%
ค่าเฉลี่ย						34.92%

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

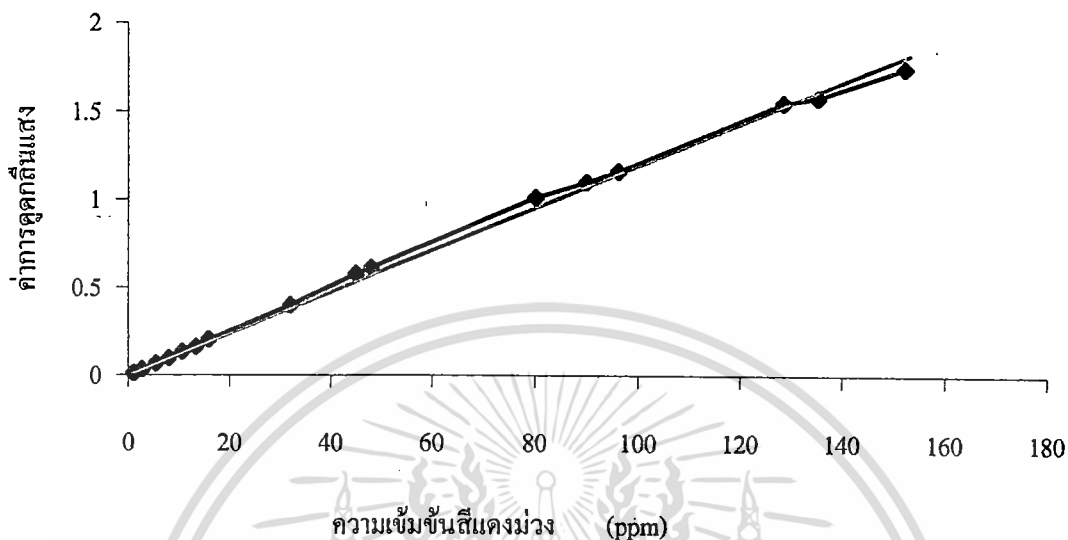
ภาคผนวก ข
สีย้อมสีแดงม่วง

ตารางที่ 6.8 ค่าความเข้มข้นสารละลายสีย้อมดิสเพิร์สชนิดสีแดงม่วงมาตรฐาน กับ ค่าการดูดกลืนแสง

ความเข้มข้น	การดูดกลืนแสง			ค่าเฉลี่ย
1.08	0.010	0.014	0.012	0.013
2.68	0.035	0.034	0.033	0.033
5.38	0.067	0.067	0.067	0.067
8.06	0.098	0.097	0.097	0.097
10.75	0.134	0.134	0.134	0.134
13.44	0.161	0.161	0.163	0.162
16.00	0.205	0.201	0.205	0.204
32.00	0.400	0.400	0.400	0.400
44.96	0.576	0.577	0.577	0.577
48.00	0.611	0.611	0.614	0.612
80.00	1.008	1.008	1.008	1.008
89.92	1.094	1.095	1.095	1.095
96.00	1.155	1.155	1.155	1.155
128.20	1.541	1.539	1.543	1.541
134.88	1.572	1.573	1.573	1.573
151.70	1.741	1.741	1.741	1.741

หมายเหตุ ค่า λ_{max} ของสีแดงม่วง คือ 535 นาโนเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภาพที่ 6.2 แสดงกราฟมาตรฐานระหว่างค่าการดูดกลืนแสง กับความเข้มข้นของสารละลายยีสีย้อมคิสเพิร์สตีแดงม่วง

ตารางที่ 6.9 แสดงปริมาณการดูดซับสีแดงม่วงของพอลิเมอร์สูตรต่างๆ

สูตรพอลิเมอร์	ค่าการดูดกลืนแสงก่อนทำการดูดซับ	ความเข้มข้นก่อนทำการดูดซับ	ค่าการดูดกลืนแสงก่อนทำการดูดซับ	ความเข้มข้นหลังทำการดูดซับ	ความเข้มข้นก่อน-หลัง (ppm)	% การดูดซับ
10	0.208	17.48	0.147	12.32	5.16	29.52%
	0.116	9.71	0.079	6.59	3.11	32.06%
	0.162	13.61	0.106	8.94	4.67	34.30%
20	0.208	17.48	0.131	11.01	6.47	37.03%
	0.116	9.71	0.072	6.08	3.64	37.45%
	0.162	13.61	0.099	8.38	5.23	38.44%
30	0.110	9.24	0.063	5.32	3.93	42.45%
	0.162	13.61	0.092	7.73	5.88	43.21%
	0.116	9.71	0.065	5.48	4.23	43.57%

หมายเหตุ ค่า $\lambda_{\max}$ ของสีแดงม่วง คือ 535 นาโนเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6.8(ต่อ) แสดงปริมาณการดูดซับสีแดงม่วงของพอลิเมอร์สูตรต่างๆ

สูตรพอลิเมอร์	ค่าการดูดกลืนแสงก่อนทำการดูดซับ	ความเข้มข้นก่อนทำการดูดซับ	ค่าการดูดกลืนแสงก่อนทำการดูดซับ	ความเข้มข้นหลังทำการดูดซับ	ความเข้มข้นก่อน-หลัง (ppm)	% การดูดซับ
60	0.162	13.61	0.127	10.67	2.94	21.60%
	0.208	17.48	0.165	13.86	3.61	20.68%
	0.116	9.71	0.093	7.82	1.89	19.51%
90	0.208	17.48	0.179	15.01	2.47	14.14%
	0.162	13.61	0.135	11.37	2.23	16.39%
	0.116	9.71	0.100	8.43	1.28	13.20%

หมายเหตุ ค่า λ_{max} ของสีแดงม่วง คือ 535 นาโนเมตร

ตารางที่ 6.10 ข้อมูลผลศึกษาประสิทธิภาพการดูดซับสีเขียวของพอลิเมอร์ที่ใช้

ปริมาณพอลิเมอร์ (mg)	ค่าการดูดกลืนแสง			ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ยใน 3 ชั่วโมง	ความเข้มข้นสีในน้ำเสีย(ppm)	%การดูดซับ
0	0.123	0.123	0.123	0.123		10.34	0%
10	0.117	0.115	0.117	0.116			
	0.116	0.118	0.117	0.117	0.115	9.66	6.54%
	0.112	0.112	0.113	0.112			
50	0.090	0.090	0.090	0.090			
	0.089	0.089	0.088	0.0887	0.089	7.45	27.99%
	0.087	0.087	0.087	0.087			
100	0.065	0.065	0.065	0.065			
	0.07	0.07	0.07	0.075	0.071	5.97	42.29%
	0.069	0.068	0.069	0.073			
150	0.059	0.059	0.059	0.059			
	0.058	0.058	0.058	0.058	0.059	4.93	52.32%
	0.059	0.059	0.059	0.059			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปริมาณพอลิเมอร์ (mg)	ค่าการดูดกลืนแสง			ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย ใน 3 ชั่วโมง	ความเข้มข้นสีใน น้ำเสีย(ppm)	%การดูดซับ
200	0.054	0.054	0.053	0.054			
	0.054	0.052	0.053	0.053	0.053	4.46	56.84%
	0.052	0.054	0.052	0.053			

หมายเหตุ ค่าการดูดกลืนแสงที่ λ_{max} เท่ากับ 535 นาโนเมตร

ตารางที่ 6.11 แสดงข้อมูลผลการศึกษาค่าพีเอชต่อประสิทธิภาพการดูดซับสีของคอปเปอร์ออกไซด์คอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ในน้ำเสีย

ค่า pH	ค่าการดูดกลืนแสงหลังดูดซับ				ค่าเฉลี่ย	คิดเป็นความเข้มข้น (ppm)	%การดูดซับ
เริ่มต้น	0.078	0.080	0.079		0.079	6.64	
2	0.030	0.031	0.030	0.030			
	0.036	0.037	0.034	0.036	0.033	2.76	58.41%
	0.032	0.033	0.033	0.033			
เริ่มต้น	0.098	0.100	0.099		0.099	8.32	
4	0.046	0.046	0.046	0.046			
	0.045	0.045	0.045	0.045	0.045	3.82	54.09%
	0.045	0.045	0.045	0.045			
เริ่มต้น	0.081	0.08	0.08		0.080	6.75	
7	0.042	0.042	0.042	0.042			
	0.042	0.042	0.042	0.042	0.042	3.5	48.12%
	0.039	0.041	0.041	0.040			
เริ่มต้น		0.098	0.095	0.099	0.097	8.18	
10	0.061	0.061	0.061	0.061			
	0.060	0.060	0.060	0.060	0.061	5.09	37.76%
	0.061	0.062	0.06	0.061			

หมายเหตุ ค่าการดูดกลืนแสงที่ λ_{max} เท่ากับ 535 นาโนเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6.12 แสดงข้อมูลผลการศึกษาระยะเวลาสัมพัทธ์ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบำบัดสีข้อมดิสเพิร์ตสีแดงม่วงในน้ำเสีย

ระยะเวลาสัมพัทธ์	ค่าการดูดกลืนแสง				ค่าเฉลี่ย	ความเข้มข้นสีในน้ำเสีย(ppm)	%การดูดซับ
0	0.147	0.147	0.147	0.147		12.35	0%
5	0.135	0.135	0.135	0.135			
	0.138	0.139	0.138	0.138	0.137	11.47	7.12%
	0.137	0.136	0.136	0.136			
10	0.124	0.123	0.123	0.123			
	0.126	0.126	0.125	0.126	0.125	10.48	15.17%
	0.124	0.125	0.126	0.125			
30	0.103	0.102	0.102	0.102			
	0.101	0.101	0.101	0.101	0.101	8.46	31.45%
	0.098	0.099	0.099	0.099			
60	0.078	0.077	0.077	0.077			
	0.078	0.079	0.079	0.079	0.078	6.55	46.96%
	0.078	0.078	0.078	0.078			
120	0.064	0.065	0.066	0.065			
	0.061	0.062	0.061	0.061	0.064	5.36	56.60%
	0.065	0.065	0.065	0.065			
180	0.061	0.061	0.061	0.061			
	0.060	0.060	0.060	0.060	0.060	5.04	59.19%
	0.059	0.059	0.059	0.059			
240	0.056	0.056	0.056	0.056			
	0.057	0.053	0.057	0.057	0.057	4.76	61.43%
	0.056	0.056	0.056	0.056			

หมายเหตุ ค่าการดูดกลืนแสงที่ λ_{max} เท่ากับ 535 นาโนเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6.13 แสดงข้อมูลผลการศึกษาความเข้มข้นเริ่มต้นของลิเทียมดิสเพิร์สสีแดงม่วงที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบำบัดลิเทียมดิสเพิร์สในน้ำเสีย

ความเข้มข้น ลิ(ppm)	ค่าการดูดกลืนแสง				ค่าเฉลี่ย	คิดเป็นความเข้มข้น(ppm)	%การดูดซับ
เริ่มต้น	0.116	0.116	0.118	0.117		9.80	
10	0.050	0.050	0.050	0.050			
	0.042	0.042	0.042	0.042	0.045	3.75	61.76%
	0.041	0.042	0.042	0.042			
เริ่มต้น	0.290	0.291	0.290	0.290		24.40	
20	0.106	0.106	0.106	0.106			
	0.099	0.099	0.099	0.099	0.104	8.76	64.11%
	0.108	0.108	0.107	0.108			
เริ่มต้น	0.456	0.456	0.456	0.456		38.32	
40	0.178	0.178	0.179	0.178			
	0.197	0.196	0.199	0.197	0.188	15.76	58.88%
	0.186	0.186	0.189	0.187			
เริ่มต้น	0.961	0.962	0.964	0.962		80.87	
80	0.498	0.498	0.499	0.498			
	0.496	0.495	0.494	0.495	0.498	41.83	48.27%
	0.501	0.501	0.499	0.500			
เริ่มต้น	1.187	1.188	1.185	1.187		99.72	
100	0.728	0.729	0.727	0.728			
	0.756	0.756	0.758	0.757	0.739	62.17	37.65%
	0.735	0.735	0.735	0.735			

หมายเหตุ ค่าการดูดกลืนแสงที่ λ_{max} เท่ากับ 535 นาโนเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6.14 แสดงข้อมูลผลการนำพอลิเมอร์น้ำกลับมาใช้ดูดซับสีแดงม่วงใหม่

สารละลายสี	ค่าการดูดกลืนแสง				ค่าเฉลี่ย	คิดเป็นความเข้มข้นของสี(ppm)	%removal
ก่อน	0.088	0.089	0.092		0.090	7.54	
หลัง	0.070	0.070	0.070	0.070			
หลัง	0.069	0.068	0.068	0.068	0.068	5.72	24.04%
หลัง	0.065	0.067	0.066	0.066			

หมายเหตุ ค่าการดูดกลืนแสงที่ λ_{max} เท่ากับ 535 นาโนเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ค

สีย้อมสีน้ำเงิน

ตารางที่ 6.15 ค่าความเข้มข้นสารละลายสีย้อมดิสเพิร์สชนิดสีน้ำเงินมาตรฐาน กับ ค่าการดูดกลืนแสง

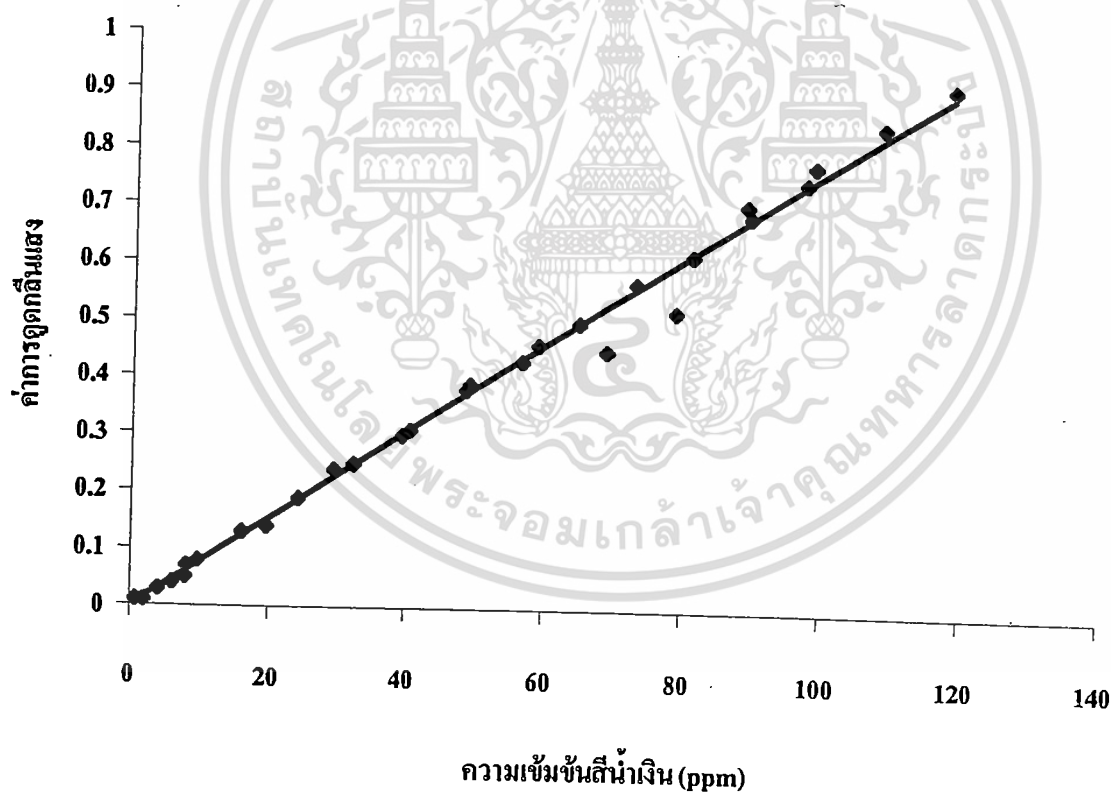
ความเข้มข้น	ค่าการดูดกลืนแสง			ค่าเฉลี่ย
0.80	0.006	0.006	0.005	0.006
2.00	0.014	0.013	0.014	0.014
4.00	0.026	0.027	0.027	0.027
6.00	0.04	0.039	0.039	0.039
8.00	0.053	0.053	0.053	0.053
9.84	0.080	0.080	0.080	0.080
19.68	0.140	0.140	0.140	0.140
29.52	0.240	0.240	0.240	0.240
39.36	0.300	0.300	0.300	0.300
49.20	0.390	0.390	0.390	0.390
59.04	0.460	0.460	0.460	0.460
68.88	0.550	0.550	0.550	0.550
78.72	0.620	0.620	0.620	0.620
88.56	0.710	0.710	0.710	0.710
98.40	0.780	0.780	0.780	0.780
108.24	0.850	0.850	0.850	0.850
118.08	0.920	0.920	0.920	0.920
8.10	0.070	0.070	0.070	0.070
16.21	0.130	0.130	0.130	0.130
24.31	0.190	0.190	0.190	0.190
32.42	0.250	0.250	0.250	0.250
40.52	0.320	0.310	0.310	0.310

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6.15 (ต่อ) ค่าความเข้มข้นสารละลายสีย้อมดิสเพิร์สชนิดสีน้ำเงินมาตรฐาน กับ ค่าการดูดกลืนแสง

ความเข้มข้น	ค่าการดูดกลืนแสง			ค่าเฉลี่ย
48.62	0.380	0.380	0.380	0.380
56.73	0.430	0.430	0.430	0.430
64.83	0.500	0.500	0.500	0.500
72.94	0.570	0.570	0.570	0.570
81.04	0.620	0.620	0.620	0.620
89.14	0.690	0.690	0.690	0.690
97.25	0.750	0.750	0.750	0.750

หมายเหตุ ค่า λ_{max} ของสารละลายสีย้อมน้ำเงินเท่ากับ 540 นาโนเมตร

แผนภาพที่ 6.5 แสดงกราฟมาตรฐานระหว่างค่าการดูดกลืนแสง กับความเข้มข้นของสารละลายสีย้อมดิสเพิร์สสีน้ำเงิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6.16 แสดงปริมาณการดูดซับสีเหลืองของพอลิเมอร์สูตรต่างๆ

ครั้งที่	ค่าการดูดกลืนแสงก่อนทำการดูดซับ	ความเข้มข้นก่อนทำการดูดซับ	ค่าการดูดกลืนแสงก่อนทำการดูดซับ	ความเข้มข้นหลังทำการดูดซับ	ความเข้มข้นก่อน-หลัง (ppm)	% การดูดซับ
10	0.084	12.17	0.064	9.27	2.90	23.78%
	0.080	11.59	0.062	8.99	2.60	22.47%
	0.078	11.30	0.060	8.74	2.56	22.66%
20	0.080	18.59	0.094	13.67	4.92	26.47%
	0.128	18.59	0.092	13.29	5.30	28.51%
	0.078	11.30	0.056	8.06	3.24	28.69%
30	0.084	12.17	0.054	7.80	4.37	35.93%
	0.109	15.81	0.069	10.00	5.81	36.74%
	0.078	11.30	0.049	7.07	4.23	37.41%
60	0.068	9.85	0.055	7.97	1.88	19.07%
	0.084	12.17	0.080	9.85	2.32	19.06%
	0.109	15.81	0.089	12.84	2.97	18.78%
90	0.080	11.59	0.070	10.07	1.52	13.09%
	0.084	12.17	0.070	10.19	1.98	16.28%
	0.109	15.81	0.091	13.24	2.56	16.22%

หมายเหตุ ค่า λ_{max} ของสารละลายสีข้อมน้ำเงินเท่ากับ 540 นาโนเมตร

ตารางที่ 6.17 แสดงข้อมูลผลการศึกษาประสิทธิภาพการดูดซับสีเขียวเงินตามปริมาณพอลิเมอร์ที่ใช้

ปริมาณพอลิเมอร์(mg)	ค่าการดูดกลืนแสง			เฉลี่ย	ความเข้มข้น	%การดูดซับ	%การดูดซับเฉลี่ย
0	0.074	0.073	0.074	0.074	10.72	0%	0%
10	0.070	0.070	0.071	0.070	10.14	5.41%	
	0.071	0.071	0.071	0.071	10.29	4.01%	4.04%
	0.072	0.072	0.072	0.072	10.43	2.71%	
50	0.057	0.057	0.057	0.057	8.26	22.95%	
	0.058	0.059	0.059	0.059	8.55	20.24%	21.58%
	0.058	0.057	0.058	0.058	8.41	21.55%	
100	0.048	0.048	0.047	0.048	6.96	35.07%	
	0.045	0.046	0.046	0.046	6.67	37.78%	37.78%
	0.044	0.045	0.044	0.044	6.38	40.49%	
150	0.036	0.036	0.036	0.036	5.22	51.31%	
	0.036	0.036	0.036	0.036	5.22	51.31%	50.87%
	0.037	0.037	0.037	0.037	5.36	50.00%	
200	0.032	0.032	0.032	0.032	4.64	56.72%	
	0.033	0.033	0.034	0.033	4.78	55.41%	55.84%
	0.033	0.033	0.033	0.033	4.78	55.41%	

หมายเหตุ ค่า λ_{max} ของสารละลายสีเขียวเงินเท่ากับ 540 นาโนเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6.18 แสดงข้อมูลผลการศึกษาค่าพิเอชต่อประสิทธิภาพการดูดซับสีเขียวอมดิสเพิร์ส
น้ำเงินในน้ำเสีย

ค่าพีเอช	ค่าการดูดกลืนแสง				ความเข้มข้น	%การดูดซับ	%การดูดซับเฉลี่ย
เริ่มต้น	0.100	0.099	0.100	0.100	14.44		
2	0.032	0.032	0.032	0.032	4.64	67.88%	
	0.031	0.032	0.033	0.032	4.64	67.88%	67.88%
	0.032	0.032	0.032	0.032	4.64	67.88%	
เริ่มต้น	0.082	0.083	0.083	0.083	11.98		
4	0.035	0.035	0.035	0.035	5.07	57.68%	
	0.036	0.036	0.036	0.036	5.22	56.43%	56.93%
	0.036	0.036	0.036	0.036	5.19	56.67%	
เริ่มต้น	0.105	0.104	0.106	0.105	15.22		
7	0.062	0.062	0.062	0.062	8.99	40.93%	
	0.061	0.061	0.061	0.061	8.84	41.92%	41.59%
	0.061	0.061	0.061	0.061	8.84	41.92%	
เริ่มต้น	0.079	0.080	0.080	0.080	11.54		
10	0.051	0.051	0.051	0.051	7.39	35.95%	
	0.050	0.050	0.050	0.050	7.39	35.95%	35.95%
	0.050	0.051	0.051	0.051	7.39	35.95%	

หมายเหตุ ค่า λ_{max} ของสารละลายสีเขียวอมน้ำเงินเท่ากับ 540 นาโนเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6.19 ระยะเวลาสัมพัทธ์ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบำบัดสีย้อมคิสเพิร์ตสีน้ำเงินในน้ำเสีย

ระยะเวลา สัมพัทธ์	ค่าการดูดกลืนแสง				ความเข้มข้น	%การดูดซับ	%การดูดซับเฉลี่ย
0	0.088	0.088	0.088	0.088	12.75	0%	0%
5	0.081	0.081	0.081	0.081	11.74	7.92%	
	0.082	0.082	0.083	0.082	11.88	6.79%	7.16%
	0.082	0.082	0.082	0.082	11.88	6.79%	
10	0.081	0.082	0.082	0.082	11.88	6.79%	
	0.078	0.076	0.075	0.076	11.01	13.65%	12.12%
	0.074	0.075	0.074	0.074	10.72	15.92%	
30	0.065	0.066	0.065	0.065	9.42	26.12%	
	0.065	0.065	0.065	0.065	9.42	26.12%	26.12%
	0.065	0.065	0.065	0.065	9.42	26.12%	
60	0.056	0.057	0.057	0.057	8.26	35.22%	
	0.054	0.054	0.054	0.054	7.82	38.66%	39.76%
	0.048	0.048	0.048	0.048	6.96	45.41%	
120	0.044	0.044	0.044	0.044	6.38	49.96%	
	0.043	0.043	0.043	0.043	6.23	51.14%	50.92%
	0.044	0.043	0.043	0.043	6.23	51.14%	
180	0.038	0.038	0.039	0.038	5.51	56.78%	
	0.038	0.038	0.037	0.038	5.51	56.78%	56.42%
	0.040	0.039	0.038	0.039	5.65	55.69%	
240	0.037	0.037	0.037	0.037	5.36	57.96%	
	0.038	0.038	0.037	0.038	5.51	56.78%	57.56%
	0.037	0.037	0.037	0.037	5.36	57.96%	

หมายเหตุ ค่า λ_{max} ของสารละลายสีย้อมน้ำเงินเท่ากับ 540 นาโนเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6.20 แสดงข้อมูลผลการศึกษาค่าความเข้มข้นเริ่มต้นของลิเทียมคิสเฟิร์สตีน้ำเงินที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบำบัดลิเทียมคิสเฟิร์สในน้ำเสีย

ช่วงของความเข้มข้น ลิ(ppm)	ค่าการดูดกลืนแสง			ค่าเฉลี่ย	ความเข้มข้นหลังดูด ซับ(ppm)	%การดูด ซับ (ppm)	ความเข้มข้น เริ่มต้น (ppm)	%การดูด ซับโดย เฉลี่ย
10	0.040	0.040	0.039	0.040	5.79	45.72%		
	0.031	0.032	0.031	0.031	4.49	57.93%	10.68	51.13%
	0.039	0.035	0.036	0.037	5.36	49.79%		
20	0.051	0.051	0.054	0.052	7.54	62.11%		
	0.054	0.05	0.048	0.051	7.39	62.86%	19.90	61.31%
	0.056	0.057	0.057	0.057	8.26	58.48%		
40	0.123	0.123	0.123	0.123	17.83	54.95%		
	0.122	0.121	0.121	0.121	17.54	55.68%	39.57	55.68%
	0.119	0.119	0.119	0.119	17.25	56.42%		
80	0.360	0.362	0.360	0.361	52.32	39.29%		
	0.360	0.361	0.362	0.361	52.32	39.29%	86.18	39.29%
	0.352	0.352	0.355	0.353	51.16	39.29%		
100	0.602	0.602	0.603	0.602	87.25	24.47%		
	0.589	0.589	0.589	0.589	85.36	26.10%	115.51	26.52%
	0.566	0.566	0.566	0.566	82.03	28.99%		

หมายเหตุ ค่า λ_{max} ของสารละลายลิเทียมน้ำเงินเท่ากับ 540 นาโนเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6.21 แสดงข้อมูลผลการนำพอลิเมอร์น้ำกลับมาใช้ดูดซับสีน้ำเงินใหม่

สารละลายที่ย้อม	ค่าการดูดกลืนแสง			ค่าเฉลี่ย	ความเข้มข้นสี (ppm)	%การดูดซับ	%การดูดซับเฉลี่ยรวม
เริ่มต้น	0.081	0.082	0.084	0.082		11.93	
1	0.065	0.060	0.060	0.062	8.93	25.15%	
2	0.062	0.062	0.061	0.062	8.86	25.73%	25.31%
3	0.062	0.062	0.061	0.062	8.94	25.06%	

หมายเหตุ ค่า λ_{max} ของสารละลายที่ย้อมน้ำเงินเท่ากับ 540 นาโนเมตร

ภาคผนวก ง
การดูดซับของน้ำเสียตัวอย่าง

ตารางที่ 6.22 แสดงข้อมูลค่าการดูดกลืนแสงในช่วง 200-600 นาโนเมตร ของน้ำเสียตัวอย่างจากโรงงานฟอกย้อม

สีเหลือง 485 nm	คิดเป็นความ เข้มข้น (ppm)	สีแดง 535 nm	คิดเป็นความ เข้มข้น (ppm)	สีน้ำเงิน 540 nm	คิดเป็นความ เข้มข้น (ppm)
0.359	52.09	0.286	24.00	0.153	7.40
0.359	5.20	0.285	23.95	0.159	7.64
0.364	52.75	0.275	23.11	0.151	7.34

ตารางที่ 6.23 แสดงข้อมูลค่าการดูดกลืนแสงในช่วง 200-600 นาโนเมตร ของน้ำเสียตัวอย่างจากโรงงานฟอกย้อมที่เจือจางมา 50 %

ครั้งที่	สีเหลือง 485 nm	คิดเป็นความ เข้มข้น (ppm)	สีแดง 535 nm	คิดเป็นความ เข้มข้น (ppm)	สีน้ำเงิน 540 nm	คิดเป็นความ เข้มข้น (ppm)
1	0.173	25.11	0.138	11.58	0.076	3.65
2	0.174	25.21	0.135	11.33	0.075	3.61
3	0.175	25.40	0.136	11.46	0.078	3.74

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6.24 แสดงประสิทธิภาพการดูดซับสีของสารตัวอย่างน้ำเสียจากโรงงานฟอกย้อมด้วยพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกซ์ทริน

ความยาวคลื่น	ค่าการดูดกลืนแสง			ค่าเฉลี่ย	ความเข้มข้นหลังบำบัด (ppm)	ความเข้มข้นเริ่มต้น (ppm)	% การบำบัด
สีน้ำเงิน 540 nm	0.077	0.077	0.077	0.077	11.15	25.11	55.55
	0.075	0.078	0.076	0.076	11.12	25.21	55.89
	0.071	0.071	0.071	0.071	10.30	25.40	59.45
สีแดงม่วง 535 nm	0.056	0.056	0.056	0.056	4.71	11.58	59.33
	0.054	0.054	0.052	0.053	4.48	11.33	60.46
	0.052	0.052	0.049	0.051	4.29	11.46	62.60
สีเหลือง 485 nm	0.042	0.042	0.042	0.042	2.01	3.65	44.93
	0.041	0.042	0.043	0.042	2.01	3.61	44.32
	0.045	0.042	0.044	0.044	2.19	3.74	41.44

ตารางที่ 6.25 แสดงข้อมูลค่าการดูดกลืนแสงในช่วง 200-600 นาโนเมตร ของน้ำเสียตัวอย่างที่ 2 จากโรงงานฟอกย้อม

ครั้งที่	สีเหลือง (485 nm)	ความเข้มข้น (ppm)	สีแดง (535 nm)	ความเข้มข้น (ppm)
1	0.443	21.30	0.645	54.20
2	0.440	21.15	0.633	53.19
3	0.431	20.72	0.638	53.61

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6.26 แสดงประสิทธิภาพการดูดซับสีของตัวอย่างน้ำเสียที่ 2 จากโรงงานฟอกย้อมด้วยพอลิเมอร์บีต้าไซโคลเดกทริน

ความยาวคลื่น	ค่าการดูดกลืนแสง			ค่าเฉลี่ย	ความเข้มข้นหลังบำบัด (ppm)	ความเข้มข้นเริ่มต้น (ppm)	% การบำบัด
สีเหลือง 485 nm	0.286	0.287	0.288	0.287	13.79	21.30	35.26
	0.285	0.285	0.285	0.285	13.70	21.15	35.22
	0.272	0.272	0.272	0.272	13.08	20.72	36.89
สีแดงม่วง 535 nm	0.346	0.344	0.345	0.345	28.99	54.20	46.51
	0.322	0.322	0.322	0.322	27.06	53.19	49.13
	0.327	0.327	0.327	0.327	27.48	53.61	48.74

ตารางที่ 6.27 แสดงข้อมูลการดูดกลืนแสงในช่วง 200-600 นาโนเมตร ของน้ำเสียตัวอย่างที่ 3 จากโรงงานฟอกย้อม

ครั้งที่	สีเหลือง (485 nm)	ความเข้มข้น (ppm)	สีแดง (535 nm)	ความเข้มข้น (ppm)	สีน้ำเงิน (540 nm)	ความเข้มข้น (ppm)
1	0.218	10.48	0.225	18.91	0.381	55.22
2	0.217	10.43	0.243	20.42	0.365	52.89
3	0.233	11.20	0.246	20.67	0.374	54.20

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.28 แสดงประสิทธิภาพการดูดซับสีเขียวของตัวอย่างน้ำเสียที่ 3 จากโรงฟอกย้อมด้วยพอลิเมอร์ บีค้ำไซ โคลโคเคซท์ทริน

ช่วงค่าการดูดกลืน	ค่าการดูดกลืนแสง			ค่าเฉลี่ย	ความเข้มข้นหลังบำบัด(ppm)	ความเข้มข้นเริ่มต้น(ppm)	คิดเป็น%การบำบัด
สีเหลืองที่ 485 nm.	0.199	0.199	0.199	0.199	9.57	10.48	8.71%
	0.201	0.203	0.202	0.201	9.66	10.43	7.38%
	0.206	0.208	0.208	0.207	9.95	11.20	11.14%
สีแดงม่วงที่ 535 nm.	0.126	0.126	0.127	0.126	10.59	18.91	44.01%
	0.133	0.133	0.134	0.133	11.18	20.42	45.27%
	0.138	0.138	0.138	0.138	11.59	20.67	43.90%
สีน้ำเงินที่ 540 nm.	0.198	0.199	0.198	0.198	28.70	55.22	48.03%
	0.189	0.189	0.189	0.189	27.39	52.89	48.21%
	0.197	0.197	0.197	0.197	28.55	54.20	47.32%

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก จ
การเตรียมพอลิเมอร์

ตารางที่ 6.29 แสดงอัตราส่วนระหว่าง บีต้าไซโคลเดกซ์ทริน กับ อีพิกลโรไฮคริน

พอลิเมอร์สูตร ที่	อัตราส่วนโดย โมลของ Epi/ β -CD	น้ำหนักของ Epi (g)	คิดเป็น จำนวนโมล	น้ำหนักของ β -CD (g)	คิดเป็น จำนวนโมล
1	10	0.815	8.811×10^{-4}	1	8.811×10^{-4}
2	20	1.481	0.018	1	8.811×10^{-4}
3	30	2.221	0.035	1	8.811×10^{-4}
4	60	4.441	0.053	1	8.811×10^{-4}
5	90	7.338	0.079	1	8.811×10^{-4}

หมายเหตุ

น้ำหนักโมเลกุลของ β -CD = 1135 g/mol

น้ำหนักโมเลกุลของ Epi = 92.53 g/mol

เอกสารอ้างอิง

- [1] นิพนธ์ วงศ์วิเศษศิริกุล กระบวนการอุตสาหกรรมสารมัธยันต์และดีเยี่ยม กระบวนการเคมีอุตสาหกรรม 2543
- [2] พัชรียา ฉัตรเท, การบำบัดน้ำเสียจากโรงงานย้อมผ้า วารสารกรมวิทยาศาสตร์ 46,114 (พค. 2540)10-11
- [3] ลมโซย โบบิน แนวทางการแก้ปัญหาภาวะจากน้ำทิ้งของโรงงานอุตสาหกรรมฟอกย้อมสิ่งทอ อุตสาหกรรมสาร 36, 1(มค. - มีค. 36) 55-58
- [4] ถิ่นทม จอนจอบทรง การบำบัดและจัดการน้ำเสียจากการย้อมสี วารสารเทคโนโลยีที่เหมาะสม 10,4(ตค.- ธค.35)38-43
- [5] Linqi Shi, Yuzhang Zhang, Binglin He; Novel composite adsorbent for adsorption of urca **Polymers for Advanced Technologies**. 10(1-2)1999,69-73
- [6] Agnes buvari-barca, Lajos Barca ; Solubility Charecteristics of b-Cyclodextrin Inclusion Complexes ,**J. Inc.Phe.Mol.Recog.Chem.** 26(4)303-309,1996
- [7] Eva Fenyvesi, Juliana Szeman, Jozsef Szejtli; Extraction of PAH and Peditisides from Contaminated Soils with Aquase CD solution **J. Inc.Phe.Mol.Recog.Chem.** 25(1-3)229-232,1996
- [8] G.crini, S Bertini, et al; Sorption of Aromatic Compounds in Water using Insoluble CD Polymer; **J. Appli. Polymer.Sci.** V.68. 1973-1978(1998)
- [9] H.-J. Buschmann, E.Schollmeyer; Cucurbituril and β -Cyclodextrin as Hosts for the Complexation of Organic Dyes; **J. Inc.Phe.Mol.Recog.Chem.** 29(2)167-174,1997
- [10] Lajos sZente, et al, Entrapment of Iodine with Cyclodextrin: potential Application of Cyclodextrin in Nuclear Waste Management **Environ.Sci.Technol**, 1999, 33, 4495-4498
- [11] Shoji Murai, et al Adsorption and Recovery of Ionic Surfactants by β -Cyclodextrin Polymer **J.Coll. Int. Sci.** 190(2)488-490,1997
- [12] SHOJI MURAI, SATOSHI IMAJO, et al; Removal of Pthalic Acid Esters from Aqueous Solution by Inclusion and Adsorption on β -Cyclodextrin **Environ. Sci.Technol.** 1998, 32, 782-787

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- [13]UMR C7581 CNRS} **Correspondence to Catherine Amiel**, Laboratoire de Recherche sur les Polymères Université Paris XII, 2 à 8 rue Henri Dunant, 94320 Thiais, France
- [14] Y. Shao,B. Martel,M. Morcellet,M. Weltrowski,G.Crini; Sorption of Textile Dye on β -Cyclodextrin -Epihydrin Gels *J. Inc.Phe.Mol.Recog.Chem.* 25(1-3)209-212,1996
- [15] Robert H. Coates, et al, Reagents Auxiliaries & Catalysts for C-C bonds *Handbook of Reagent for Organic Synthesis*.page 350
- [16] <http://www.natur.cuni.cz/~jindrich/CD/>
- [17] http://www.cyclodex.com/natural_cyclodextrins.htm
- [18] http://www.apec-vc.or.jp/co-op/sennisensyoku/docs/c1_03.html
- [19] <http://www.apec-vc.or.jp/co-op/index3.htm>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้